

DE SCHOOLHEKS

EN ANDERE SPROOKJES EN VERHALEN

De Schoolheks
en andere sprookjes en verhalen

COAB 2020

Het Eén-Dags-Kruid
Ijsziek
De Ijsheks
Medusa
De Verslaving
De Tuin Engel
De Vijfde Rivier
jan appelboom
de dompteur
de etalage pop
zomerliefde
de gulle bliksem
de schat met het bijen alarm
de schat met het bijen alarm 2
de bijenkorf
het oog van de zombificator
de muurbij
de muurbij 2
de muurbij 3 : honing uit de muur
de muurbij 4
de schoolheks

Het Eén-Dags-Kruid

Hij was ijsziek. Het jongetje op het piratenschip was goed ziek. Ze waren op de ijszee nu, en het was koud. Het werd steeds kouder, en het jongetje begon te ijlen en te hallucineren. Hij begon vreemde dromen te krijgen. Hij dacht dat hij doodging.

Het indianenland lag achter de ijszee, maar hij dacht dat hij het niet zou halen. Hij was te ziek. De piraten waren erg zorgzaam over hem. Ze hadden hem gekocht van zijn vader en moeder die te arm waren om voor hem te zorgen. Ze gaven hem een fles met roze spul erin. Het maakte zijn hart iets warmer, maar het kon niet tegen de kou op. Het enige wat het misschien deed was hem in leven houden.

Sommige piraten waren al bevroren. De wind was snijdend. De kou had hem gestoken, en hij bloedde.

'De ijsheks vraagt om offers !' riep een van de piraten.

'Geef haar het kind !' riep een andere piraat. 'Zonder haar zal het kind toch niet overleven.'

En zo kwam het jongetje in handen van de ijsheks. Het schip van de ijsheks kwam langs met grote zwarte zeilen, en ze droegen het jongetje aan haar over. Op het schip van de ijsheks was het veel warmer. Het was ook een veel groter schip, en het jongetje werd diep in het schip gebracht.

'Kun je me wat beloven ?' vroeg de ijsheks.

Het jongetje knikte.

'Vertel niets over mij aan de indianen,' sprak de ijsheks.

'Ik beloof het,' zei het jongetje. Het was de ijsheks die het jongetje naar het indianenland bracht, een heel warm land. Als de ijsheks er niet was geweest dan zou het jongetje aan ijsziekte zijn gestorven op het piratenschip.

Het jongetje was de ijsheks dankbaar. Midden in de nacht zette het schip van de ijsheks het jongetje af op het strand van het indianenland. Het jongetje liep het oerwoud in achter het strand, en liep door totdat hij bij een indianenkamp aankwam. Iedereen sliep, dus het jongetje besloot te wachten tot de volgende ochtend. Hij ging in het mos liggen en viel al snel in slaap. De volgende ochtend werd hij wakker door het geluid van de oerwoud vogels.

Maar er kwamen maar geen indianen uit hun tenten. Na een tijdje kon hij zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen en ging een tent binnen. Tot zijn grote schrik waren er alleen grote indianenbeelden. En ook in andere tenten was dit het geval. Het waren alleen beelden, en het jongetje stond voor een raadsel.

Hij klopte op één van de beelden. 'Hallo, is er iemand thuis ?' vroeg hij. Maar niemand antwoordde. Hij liep de tent weer uit. Ook liep hij het kamp uit, het oerwoud in. Na een tijdje lopen kwam hij een soldaat tegen. De man zou van het Suba leger zijn. Het jongetje vroeg hem wat er met de indianen was gebeurd die als versteende beelden waren. 'De ijsheks,' sprak de soldaat. 'Iedereen is op zijn hoede.' Nu had het jongetje beloofd niets over de ijsheks te zeggen tot de indianen, maar dit was een soldaat. Hij vertelde de soldaat dat de ijsheks zijn leven had gered.

Er bleken twee ijsheksen te zijn, een goede en een slechte. Het jongetje vroeg zich ook af waarom hij niets tegen de indianen mocht zeggen over de ijsheks. De Suba soldaat zei dat ze dan helemaal gek zouden worden. Ze vreesden de ijsheks meer dan wat dan ook, en konden geen onderscheid maken tussen de goede en de slechte.

Het jongetje knikte. 'Ik zal je met mij meenemen,' zei de soldaat. 'Hier kun je niet blijven.' En zo nam de Suba soldaat het jongetje mee door het oerwoud naar het Suba kamp. In het Suba kamp keek het jongetje zijn ogen uit.

'Hoe kan de slechte ijsheks verslagen worden ?' vroeg het jongetje aan de Suba soldaat.

'Door een speciaal dropkruid wat een diepere slaap brengt,' sprak de Suba soldaat. 'Wij kweken het hier. De slechte ijsheks is namelijk een soort nachtmerrie die optreedt als de hersenen niet diep genoeg in slaap komen.'

In verschillende tentjes groeide het dropkruid. Maar er was nog veel te weinig. Ze wilden dat het hele oerwoud er mee vol zou groeien. 'Het lijkt wel een onmogelijke opgave,' sprak de Suba soldaat.

'Het is een één-dags-kruid. Het komt op, en verdwijnt weer snel. Het plant zich ook niet of nauwelijks voort.'

'Hoe bent u er dan aan gekomen ?' vroeg het jongetje.

'De nacht heeft zo zijn geheimen, mijn jongen,' sprak de Suba soldaat.

Het jongetje begon meer vragen te stellen, maar de Suba soldaat zweeg. 'Alleen de goede ijsheks kan ons helpen,' sprak de Suba soldaat na een tijdje. Tot de grote schrik van het jongetje werd de Suba soldaat steeds stiller, en begon ook in een beeld te veranderen. In de tentjes was het dropkruid aan het wegtrekken. Het jongetje raakte in paniek en rende het oerwoud in. Hij was bang dat hij ook in een beeld zou veranderen. Hij rende tot aan het strand, waar een gevleugelde indiaanse vrouw was. Ze had hele lange witte vleugels. Plotseling veranderde ze geheel in een vogel en vloog weg. 'Kom terug, kom terug !' riep het jongetje, maar ze verdween volledig uit het zicht. Het jongetje begon over het strand te rennen en tot de zee te roepen. Hij riep naar de goede ijsheks.

'In leven en sterven,' sprak een stem,
'Ligt het kruid, het een-dags-kruid,
Het komt op en vaagt dan weg als een zucht,
Hoe de zee van ijs te overbruggen ?
Alles vaagt hier weg,
Het medicijn is nooit blijvende.'

'Wie is dat ?' vroeg het jongetje.

'Laat iemand ons alstublieft helpen. We zijn in beelden aan het veranderen.'

'Ken ik jou, of je stem ?' vroeg de stem, terwijl er een wind om het jongetje heen kwam.

'De vleugelen van de wind ben ik, dragende het medicijn,
Maar ik vaag altijd weer weg,
Nooit kan ik je vasthouden, mijn kind.'

'Alstublieft, help ons, wind,' sprak het jongetje.

'De nacht heeft zo zijn geheimen,' sprak de wind.

Het jongetje wachtte op de nacht, maar die kwam maar niet. De slechte ijsheks had het eiland ingenomen en behekt, en nu was het altijd dag. Er waren alleen nog dagen en geen nachten, en die volgden elkaar op, dag na dag. Het jongetje leefde aan het strand van bessen. Hij kon bijna niet slapen van het licht, en het begon zijn hersenen op te breken. Soms bloedde zijn hoofd. Hij was verwonderd dat hij nog geen beeld was. Hij was aan de andere kant van het eiland, waar de zee niet van ijs was, maar ook hier begon het steeds kouder te worden, en steeds meer ijs begon er te verschijnen op de golven. Het jongetje begon weer ijsziek te worden, en huilde. Een ijzige gestalte stond voor hem. Het was de slechte ijsheks. 'Ik weet waarom ik je niet in een beeld kan veranderen,' krijste ze. 'Mijn goede zuster heeft je betoverd.' En zo raakten de twee zusters met elkaar in gevecht over het jongetje. Het jongetje kon alleen maar toekijken. Het jongetje rende het oerwoud in en het begon weer nacht te worden. Hij herinnerde hoe de Suba soldaat en de wind spraken over de geheimen van de nacht. Hij rende zo diep in het oerwoud totdat hij niet meer kon en in slaap viel. Ditmaal sliep hij heel diep, zo diep als hij nog nooit had geslapen, en toen hij wakker werd was hij omringd met het dropkruid. Het groeide helemaal over hem heen. Het bleef maar groeien. 'Het is gekomen !' riep het jongetje. Waar het jongetje ook ging, overal om hem heen groeide het dropkruid. Hij rende naar het indianenkamp, en ook daar begon het dropkruid om hem heen te groeien. De beelden begonnen te ontwaken. 'W... wie heeft ons doen ontwaken ?' vroeg één van de

indianen. Het jongetje wist dat hij niet over de ijsheks mocht spreken. 'De nacht heeft zo zijn geheimen,' sprak het jongetje. Toen rende hij naar het Suba kamp, waar ook het dropkruid om hem heen begon te groeien. 'Suba soldaat,' zei het jongetje. Ook de Suba soldaat begon te ontwaken en kon zich weer bewegen. 'Is ze gekomen ?' vroeg de Suba soldaat.

'Ja, ze is gekomen,' zei het jongetje.

IJziek

Hij was op het piratenschip, op de ijszee. Het was verschrikkelijk koud, en hij begon steeds vreemder te hallucineren en te dromen. Hij was zowel zeeziek als ijsziek. De piraten leken in zijn hallucinaties steeds langer en dunner te worden. Soms leken ze ver weg en soms dichtbij. Hij zweefde op het randje van de dood. Hij was verschrikkelijk aan het ijlen. Hij probeerde zich dingen te herinneren, terwijl hij niet meer wist of hij wakker was of sliep. Hij zag vanaf het schip de gigantische ijszee. Waren de laatste herinneringen die hij had wel echt ? Alles tolde voor zijn ogen. Hij kon geen werkelijkheid van verbeelding meer onderscheiden. Hij voelde zich dronken van de kou. In zijn gedachten probeerde hij terug te gaan door de dagen. Hoe kwam hij hier ? En waarom was hij hier op de ijszee ? Hele vage herinneringen had hij, en hij wist niet of ze waar waren. Hij probeerde zijn herinneringen te grijpen, maar hij kon het niet. Ze leken uit zijn vingers weg te glijden en ze leken te veranderen. Hij probeerde te janken, maar hij kon het niet. Hij voelde zich als bijna bevroren. Hij was al zoveel dagen op deze zee, of misschien wel weken. Hij kon zich herinneren dat het steeds kouder werd. Was het niet een waarzegster die hem op deze tocht had gezonden ? Hij ging in zijn gedachten terug om vat te krijgen op de herinneringen over de waarzegster, maar of het waar was wist hij niet meer. Het drong hem op als de werkelijkheid. Het was alleen even een flits, en het begon zich al snel te vervormen.

Ze had twee stenen. Het waren orakelstenen. Een steen was de tranen steen, en de andere steen was de urine steen. Ze keek in de stenen, en sprak tot hem : 'Ga over de rivier van varkensbloed tot de urine zee.' De bloedvarkens waren woest zoals altijd. Toen hij op zijn bootje op de rivier was moest hij er een paar afschieten met zijn boog. Gruwelijk gromden zij. Hij kwam aan bij de urine zee, laat. Hij wachtte op verdere tekens, maar die kwamen niet. Zij had gezegd dat hij tekens zou ontvangen.

'Die vervloekte stenen doen altijd vaag,' mopperde hij tegen zichzelf.

Hij ging aan boord van een piratenschip, diep in de woestijn, aan de urine zee. De piraten waren lang en woest. Sommigen hadden messen tussen hun tanden. Ze zouden aanleggen bij een amazone eiland. De amazones hielden vee voor bloed en urine. De urine van de zee was ondrinkbaar. De piraten zouden naar het eiland toegaan om met de amazones te onderhandelen.

Het eiland was een reusachtige woestijn op zichzelf. Op het eiland liepen mannen rond aan ketenen. Het waren zware criminelen. Het was een ballingen eiland.

Ook op dit woestijn eiland waren er bloed rivieren en urine rivieren. Er zouden hier ook veel kampen en nederzettingen zijn van de amazones die de mannen gebruikten als slaven.

Na een lange zeereis van vele dagen kwamen ze eindelijk aan op het eiland.

De zee van urine zelf was de zee van vergetelheid, een natuurverschijnsel in de diepte van de eindeloze woestijn. Toen hij op het eiland was aangekomen was hij alles van zijn verleden vergeten. Hij wist niet meer waarom hij hier was. Het zijn op de urine zee van vergetelheid had hem dronken gemaakt.

Na de onderhandelingen gingen ze verder de zee op langs het reusachtige woestijneiland. Verderop zou de urine zee steeds meer overgaan in een ijszee.

De reusachtige ijszee liep over in een zee van bloed. Op een rotseneiland op de zee van bloed woonde een ijsheks. Het duurde vele weken voordat ze daar aankwamen. Het was een donkere vrouw, en hij herkende haar onmiddellijk. Het was een flits van zijn geheugen wat hij weer terugkreeg. 'Jij bent de vrouw van het orakel die mij deze tocht heeft laten maken,' zei hij. Ze glimlachte warm en liefdevol. 'Dat is mijn andere deel,' sprak ze. 'Ik wilde dat je ook dit deel zou leren kennen. Alleen zij die de tocht maken zullen mij waarlijk kennen en waardig genoeg zijn om met mij te zijn.'

Ze bood een trouwring aan, maar hij raakte in paniek. 'Nee !' riep hij. 'Daarvoor ben ik niet gekomen ! Er moet een ander doel zijn, anders is alles voor niets geweest !'

'Niets is voor niets geweest,' sprak ze. 'Ik bied je een huwelijk aan.'

'Steek het huwelijk in je dikke reet !' riep hij. 'Ik doe niet mee.'

Maar de piraten grepen hem stevig vast.

'Wat ? Een gedwongen huwelijk ? Dat kan niet waar zijn !' riep hij.

Toen sloegen de piraten hem neer. 'Bedankt,' zei de vrouw. Ze ging naar hem toe en schoof de ring om zijn teen. 'Een huwelijks-slaaf om mee te beginnen. Later zien we wel verder.'

Hij kwam weer bij bewustzijn aan ketenen. Hij keek om zich heen en zag meerdere mannen aan ketenen. Hij vroeg zich af waar hij was. Overal was woestijn, dus hij dacht dat het het woestijneiland was. Hij kon zich herinneren dat hij gedwongen werd tot een huwelijk, een huwelijk tot een ijsheks. De andere mannen lachten hem uit, en hij wist niet waarom, maar hij dacht dat het was omdat hij nieuw was.

Even later kwamen er amazones om de mannen te inspecteren. 'Ben ik een crimineel dat jullie mij hier houden ?' vroeg hij. Ze zeiden niets en gingen door de rijen. 'Hey !' riep hij. 'Wat heeft dit te betekenen ?'

'Mond houden,' zei een dikke vrouw, terwijl hij een klap kreeg. Hij stortte in elkaar. Daarna kreeg hij nog een paar schoppen totdat hij weer zijn bewustzijn verloor. Deze vrouwen waren keihard.

Toen hij na een tijdje weer bij zijn bewustzijn was gekomen was de ijsheks er weer. 'Waarom doe je mij dit aan?' kreunde hij.

'Accepteer je het huwelijk of wil je hier blijven?' vroeg ze.

'Ik accepteer het,' zei hij. Hij werd weer neergeslagen, en kwam pas weer bij op het rotseneiland van de ijsheks in de bloedzee.

Hij zuchtte. 'Waarom moet dit allemaal?' vroeg hij. 'Ik had nooit naar je moeten luisteren en naar je orakels.'

'Te laat,' sprak ze. 'Zij die mijn andere deel hebben gezien komen nooit meer van me weg.'

'Leuk,' zei hij. 'Wie verzint zulke regels?'

'Het orakel,' sprak ze.

'Oh, die twee stenen, de tranen steen en de urine steen?' zei hij spottend. 'Heb je geen andere stenen?'

'Je hebt teveel praatjes,' zei ze. 'Als je zo doorgaat moet ik je ombrengen.'

'Oh, ook een regel van het orakel?' zei hij boos. Maar tegelijkertijd werd hij heel bang, en kalmeerde zichzelf. 'Goed, ik accepteer alles wat je zegt. Wat moet ik doen?'

'Je hebt mijn derde deel nog niet gezien,' sprak ze.

'Ik weet niet of ik je derde deel wel wil zien,' zei hij, 'tenzij je derde deel me hieruit haalt.'

'Dat kan,' zei ze, 'maar zij is erger dan dit deel.'

'Laat dan maar zitten,' zei hij. 'Het is al erg genoeg.'

'Nee, je moet haar zien,' zei ze.

'Ik wil niet!' kermde hij.

Ze sleurde hem mee naar een deur en deed de deur open. Er viel een pop uit. De pop had menselijke afmetingen. 'Hier is ze,' sprak ze.

'Maar dat is een pop,' zei hij.

'Nou en?' zei ze.

Hij kreeg de pop mee en mocht gaan waar hij wilde gaan, maar mocht de pop niet wegdoen, want dan zou hem iets verschrikkelijks overkomen. De pop ging mee in een doos. Hij kreeg een schip en mocht vertrekken.

Hij was erg blij. De bemanning van het schip zei dat hij maar beter kon doen wat de ijsheks hem zei, anders zou het verkeerd met hem aflopen. Hij wilde de pop overboord laten gooien, maar de bemanning durfde dat niet. Ze vreesden de ijsheks.

Hij besloot het zelf te doen toen ze sliepen, en kieperde de pop in de doos uit het schip. Niet lang daarna was er een verschrikkelijke storm. De bemanning was razend en zagen hem als de schuldige. In hun woede grepen ze hem en wierpen hem overboord. Toen begon de storm kalmer te worden. Ergens zag hij de doos drijven en zwemde er naartoe. Hij nam de pop uit de doos. Zij kon drijven. Hij wist dat hij niet terugkon op het schip. Ergens dichtbij was een eiland waar hij met zijn handen naartoe peddelde terwijl hij op de pop lag. 'Boe,' zei de pop. 'Wist je niet, hè?' De pop begon tot leven te komen, en dreef niet meer. Het laatste stukje moesten ze zelf zwemmen. 'Dus ik kom daadwerkelijk niet zomaar van je af?' vroeg hij. 'Ik denk dat ik gek wordt. Heb je ook een vierde deel?'

'Het vierde deel is voor hen die overwinnen,' sprak ze.

'Wat overwinnen?' vroeg hij.

Ze wees op zijn teenring: 'De vervloekte teenring van het gedwongen huwelijk,' sprak ze.

'Hoe kan ik het overwinnen?' vroeg hij. Hij nam de teenring af en wierp het in de zee. Maar ineens was de teenring weer om zijn teen. 'Het zit vast,' zei ze. Hij zuchtte.

'Ik denk echt dat ik gek wordt,' zei hij, 'maar alles beter dan dat kamp van verbande criminelen.'

Ze had een schortje aan van wat lange witte veren.

'Weet je dan niet dat je zelf het vierde deel bent?' vroeg ze.

'En zo is het gegaan,' zei een man tegen de psychiater, 'en daarom ben ik hier. Ik ben getrouwd met een pop en kan daarom mezelf niet vinden.'

'Die pop, hè?' zei de psychiater. 'Staat die bij u thuis?'

'Ja,' zei de man. 'Die is één dag levend geweest, en daarna was het weer gewoon een pop, en toen heb ik haar mee naar huis genomen, na een lange zee tocht.'

'En u zegt die zee was geheel van urine, overlopende in een ijszee en daarna in een bloedzee?' vroeg de psychiater.

De man knikte. 'Zeer eigenaardig, zeer eigenaardig,' sprak de psychiater. 'Zeg, mag ik die pop eens zien?'

'Maar natuurlijk,' zei de man enthousiast. 'Ik ben blij dat u mijn verhaal gelooft.'

'Nou ja, geloven is een groot woord,' zei de psychiater. 'Eerst zien, dan geloven. Daarna zou ik ook graag die urine zee willen zien waar u het over had.'

'Daar kom je niet zomaar,' sprak de man. 'Dan moet je eerst over een varkensrivier, en dan mag je hopen dat je het overleefd, want er zijn daar allemaal woeste bloedvarkens.'

'Dat is me nogal wat,' sprak de psychiater. 'Laat me dan eerst maar eens die pop zien om te

beginnen.'

De man nam de psychiater achterop zijn fiets mee naar zijn huis. De donkere pop met het schortje van een paar lange witte veren zat op de bank. Verder was ze naakt.

'Nou, nou,' sprak de psychiater, 'dat is me nogal een pop. Het lijkt wel op een sex pop.'

'Nou, psychiater,' zei de man. 'Ik voel mezelf als een sexpop want het was een gedwongen huwelijk.'

'Ik begrijp het,' knikte de psychiater. 'Is er ooit sprake geweest van verkrachting ?' vroeg de psychiater.

'Nooit,' zei de man. 'Het is maar een pop.'

'Gelukkig maar,' zei de psychiater. 'Dat is al een last minder. Nou, vertelt u mij eens : Hoe is dit nu allemaal gekomen. Waar begon het mee ?'

'Nou, zoals ik al zei,' zei de man. 'Ik ging naar een indiaanse waarzegster in de buurt, en ze gebruikte haar orakelstenen en gaf mij de opdracht.'

'Vreemd, zeer vreemd,' zei de psychiater. 'Zullen we eens naar die waarzegster toegaan ?'

Maar de man begon in paniek te raken. 'Daar wil ik niet meer komen !' riep hij. 'Ik heb een teenring waar ik van probeer af te komen, maar zodra ik hem afdoe zit de teenring er weer om.'

'Eigenaardig,' zei de psychiater. 'Laat u mij dat eens zien.'

De man deed zijn schoen en sok uit en nam de teenring van zijn teen af. Hij gaf de teenring aan de psychiater. 'Wat een prachtige teenring,' zei de psychiater.

'Nee, het is een vervloekte teenring, mijnheer de psychiater,' zei de man. 'De teenring van het gedwongen huwelijk.'

'Maar er zit geen teenring meer om uw teen,' zei de psychiater. 'Waarschijnlijk heeft u alles gewoon gedroomd, en heeft u de teenring ooit eens gekocht of gekregen. Zeg, mag ik eens met die indiaanse waarzegster praten waar u het over had ? Ik begrijp dat door die gebeurtenis alles misliep in uw leven, zegt u. U hoeft niet met mij mee te gaan, maar kunt u mij het adres van die waarzegster geven ?'

'Ik ben bang dat de teenring straks weer aan mijn teen zit als u weg bent,' zei de man. Hij liep naar de kast en haalde er een kaartje uit. 'Hier is haar visite kaartje, en neemt u gerust de teenring mee. Ik wil de teenring niet meer. Ik heb er teveel ellende aan overgehouden.'

'Wilt u dat ik de pop ook meeneem ?' vroeg de psychiater.

'Graag,' zei de man.

De psychiater stopte de teenring met het visite kaartje in zijn zak, en nam de pop mee in een grote plastic tas. Bij de waarzegster aangekomen belde hij aan. Een donkere vrouw deed open.

'Goedendag,' sprak de psychiater. 'Ik heb nogal een vreemd verhaal gehoord van één van mijn patiënten, en zou daar graag met u over willen praten om een en ander te verifiëren.'

'Komt u verder,' sprak de vrouw warm en hartelijk. Hij legde de tas in de gang neer en kreeg een stoel in de huiskamer waarop hij ging zitten, en begon toen het verhaal te vertellen.

De vrouw luisterde ernaar met open mond. Aan het einde van het verhaal begon ze te lachen. 'Ik kan mijn oren niet geloven,' sprak ze. 'U moet weten dat ik ten eerste geen tranen steen of urine steen heb, en ten tweede heb ik hem nooit zulke opdrachten gegeven, en ten derde is de rest van het verhaal al helemaal het bizarste wat ik ooit heb gehoord.'

De psychiater haalde de teenring uit zijn zak en liet het aan de vrouw zien. De vrouw knikte bewonderend. 'Het is een mooi ding, maar ik heb het nog nooit eerder gezien. Ik heb niets, maar dan ook niets met deze zaak te maken.'

'Maar kent u hem ?' vroeg de psychiater.

'En of ik hem ken,' zei de vrouw. 'Hij is hier vaak geweest.'

'En wat gebeurde er dan ?' vroeg de psychiater.

'We hadden sex voor geld, en ik voorspelde voor hem de toekomst,' legde ze uit.

'Wie betaalde ? U of hij ?' vroeg de psychiater.

'Hij betaalde. Het is mijn professie, mijnheer,' sprak ze. 'Bent u hier nieuw ? U bent hier in de rode buurt.'

'Dus u bent hoer, en waarzegster,' zei de psychiater. 'Ik vraag me af hoe hij zo geworden is, en waarom hij deze dingen denkt. Heeft u enig idee hoe hij zo geworden is, of zijn er hier dingen gebeurd waardoor hij misschien in de war is geraakt.'

De vrouw keek de man geheimzinnig aan. 'Ik heb zo mijn beroepsgeheimen,' sprak ze.

'Dat is vaag, heel vaag,' sprak de psychiater. 'Ik heb informatie nodig om mijn eigen professie te kunnen uitvoeren.'

'Dan komt u maar met de politie of een advocaat,' sprak de vrouw, 'maar ik ga niet zomaar persoonlijke informatie aan u geven.' De vrouw stond op en wenkte hem. 'Ik kan u niet verder helpen op het moment,' zei de vrouw koud. 'De informatie is gevoelig.'

Na een paar minuten stond de psychiater op de stoep. Hij was de tas met de pop vergeten. Daarna werd de deur weer opengemaakt. 'U bent uw sex pop vergeten,' zei de vrouw terwijl ze de tas overhandigde. Ze sprak nog steeds koud.

'Het is mijn sex pop niet,' zei de man, 'maar van mijn patiënt. Is die pop toevallig ook van u ?'

'Nee hoor,' sprak de vrouw kil, en smeedde de deur weer dicht.

Inmiddels zat de teenring weer om de teen van de man, en de psychiater stond voor een raadsel. De psychiater had de andere teenring nog steeds in zijn zak. 'Had u toevallig meerderen van zulke ringen ?' vroeg de psychiater.

'Nee,' zei de man. De ring was adembenemend mooi. De psychiater bleef er maar naar staren. 'Weet

u dat u heel rijk kunt worden ?' sprak de psychiater langzaam.

'Ik weet het,' zei de man, 'maar ik wil er vanaf.'

'Ik begrijp het, ik begrijp het,' sprak de psychiater. 'De waarzegster ontkende alles, maar ze had naar eigen zeggen wel haar beroepsgeheimen. Het ging om persoonlijke en gevoelige informatie.'

'Ik ben veel vergeten,' zei de man. 'Het komt door de urine zee, de zee van vergetelheid, waarop ik was.'

'U heeft niet toevallig gewoon wat gedronken ?' vroeg de psychiater.

'Kan wezen, kan wezen,' zei de man.

'Ik heb namelijk nog nooit van een urine zee van vergetelheid gehoord,' sprak de psychiater. 'Misschien haalt u dingen door de war.'

'We dronken soms wat voordat we sex hadden,' zei de man. 'Een stimulerend drankje.'

'Of misschien heeft ze een verdovend middel in het drankje gedaan ?' vroeg hij. 'Je kunt hoeren nooit vertrouwen.'

'Misschien,' zei de man. 'Ze zei dat ze een heks was, een ijsheks.'

'Ik begrijp het,' zei de psychiater. 'En heksen kun je al helemaal niet vertrouwen. Het was een waarzegster.'

'Precies,' zei de man. 'En die teenring die telkens verschijnt is het bewijs.'

'Weet je zeker dat je geen hele bak thuis hebt met zulke teenringen ?' vroeg de psychiater. 'Het zijn wel hele aparte ringen die je niet zomaar ergens vindt.'

'Ik weet het zeker,' zei de man.

'Nu,' zei de psychiater. 'Het verhaal wat u mij vertelt lijkt heel veel op een meervoudig personaliteiten syndroom. U denkt dat u een deel bent van de waarzegster.'

'Nee,' zei de man. 'Dat denk ik niet. Dat zei de pop.'

'Maar poppen praten niet,' zei de psychiater. 'Ik denk dat u in de war bent met iets, onder invloed van drugs of alcohol. Het verhaal klopt van geen kanten.'

De man begon zenuwachtig te worden. 'Goed, u gelooft mij niet, terwijl u zelf zag dat ik de teenring weer terughad. Ik zit hier mijn tijd te verdoen.'

'Luister,' zei de psychiater. 'Er kan heel goed misdaad in het spel zijn. De vrouw wilde niet echt meewerken, en alles is uiterst verdacht.'

'Schakelt u de politie dan in ?' vroeg de man.

'Ik zit er wel aan te denken,' zei de psychiater, 'want voor nu komen we geen stap verder.'

'Doe dan wat,' zei de man. 'Want mijn leven is een hel.'

Een man wordt wakker van het geblaf van honden. 'Karel, laat de honden uit !' roept zijn vrouw. De man kleedt zich snel aan en gaat met de herdershonden naar buiten. Wat een vreemde droom had hij gehad over een ijsheks en dat hij bij de psychiater zat. Hij had een slecht huwelijk, en probeerde zijn vrouw zo veel mogelijk te ontwijken. Toch kon hij ook niet zonder, alsof hij vastzat aan onzichtbare ketenen.

'Droom, droom, laat de tovenaar je lach zien,
Droom, droom, laat de tovenaar je traan zien,
Oh droom, en laat de tovenaar al je ketenen zien,
Want hij staat bij de grote ketel,
de dromenketel, waar hij alles weer goed kan maken,
Als de dromensmid is hij, als de woordensmid is hij,
Hoe diep de woorden ook in je hart zijn geschoten,
Hij vist ze er weer uit,
Hij is de dromenvisser,
Hoe diep de vloeken ook in je hart zijn gestoken,
Hij vist ze er weer uit

Droom, droom, laat de tovenaar je hart zien,
Laat de tovenaar je pracht zien en al je pijn,
Droom, droom, laat de tovenaar de ijsheks zien,
Zij die met je spot, zij die je telkens bedot,
Laat het zien, laat het de dromensmid zien,
Hij is de dromenvisser,
Hij neemt je mee, op de zee, een weg eruit,
Een weg erdoor, opdat je het sieraad ziet,
De teenring die nooit weggaat, het is niet wat je denkt,
Het is een onbegrepen geschenk,
Het vertelt een verhaal,
Oh droom, droom, totdat het zichtbaar wordt voor jou,
Begrepen als het sieraad van genezing,
Over de zeeën nam het je mee, tot een kroning

Droom, droom, laat de tovenaar het zien,
Laat de tovenaar je helpen,
Geef hem je tijd en energie,
Hij leidt je erdoor,
Met een ring en een verhaal,
Hij leidt je erdoor'

De man keek op van het vreemde lied.
De honden blaften nog steeds.
Een man in een paars gewaad stond voor hem.
Hij wilde wegrennen.

'Ik ben de tovenaar,' sprak de man.
Karel keek weer op naar de man.
'Karel ?' vroeg de tovenaar.

'Ja ?' zei Karel.

'Ik moet je wat vertellen,' zei de tovenaar.

'Droom, droom, op de golven van je droom,
Op de golven van je liederen,' zong een vreemd lied.

'Wat moet ik hiermee ?' vroeg Karel.

'Ik ben de tovenaar van je dromen,' sprak de man.
Karel kon niets dan buigen voor de man en viel op zijn knielen,
terwijl de honden nog steeds afschuwelijk blaften.
'Stop jongens !' riep hij naar de honden, maar ze gingen maar door.

'Ze zijn erg waakzaam,' zei de tovenaar.
'W... wie bent u ?' vroeg Karel.
'Ik ben de tovenaar van je dromen,' zei de tovenaar weer.

'Droom, droom, ik ben het lied van je hart ...'

'Kunt u alstublieft stoppen met zingen,' zei Karel bijna huilend.
'U maakt me gek.'

'Ongevoelig, hè ?' sprak de tovenaar.
'De laatste tijd probeer ik je te breken met dromen, want je leeft in een grote leugen.'

'Ik weet het,' sprak Karel.
'En het maakt me gek. Ik wordt verscheurd door twee kanten.'

'Laat je verscheuren, Karel,' sprak de tovenaar.
'Zoals het nu is is het niet goed.'

'Droom, droom,' ging het lied verder.

'Houd op !' krijste Karel.

Karel rolde over de grond met zijn vingers in zijn oren, maar hij kon het niet meer stoppen. Het ging harder en harder en nam hem helemaal over, totdat hij op de golven was van de urine zee om zijn leven te vergeten. Er was een teenring aan zijn teen die er nooit afkon. Het was als een implantaat, als een keten. Het was gedwongen. Hij rolde aan de voeten van de ijsheks. 'Gevangene van de trouwring,' sprak ze.

'Laat me los, heks !' schreeuwde Karel.

'Waarom zou ik ?' vroeg de ijsheks.

'Laat me sterven in ijs !' riep de man. 'Ik houd het niet meer vol ! Het is altijd hetzelfde liedje, eeuwig en altijd.'

'Wij horen bij elkaar,' sprak de ijsheks. 'We zijn delen van elkaar.'

De man zuchtte. Hij probeerde het te begrijpen.

'De kaart van de ijsheks,' sprak de tovenaar, 'een kaart in je dek.'

Ze laat je nooit meer los, want het is een deel van je hart,
Een teenring is wat ze je gaf, de trouwring,
En de waarzegster voorspelt de toekomst,
Een andere kaart in je dek,
Zij speelt met het orakel en jou,
En zendt je op verre tochten om de ijsheks te ontmoeten,
Zodat je wakker wordt aan haar voeten,
Geketend aan een pop die je hart bewaart,
de derde kaart, totdat je je hart vindt, de vierde kaart,
Niets dan blaffende herdershonden die het geheim van het huwelijk bewaken,
En dan ben ik de vijfde kaart, de dromenkaart, om je inzicht te bieden. Droom diep.'

De man keek op en zag de kaart van de tovenaars boven hem zweven. Hij probeerde de kaart te grijpen, maar het vloog van hem weg, terwijl de ijsheks ijselijk lachte.
Hij voelde zichzelf als wegzinkende in een ijszee, totdat alles begon te bloeden.
Hij voelde zichzelf als een pop die zijn hart niet kon bereiken.

Hij werd wakker op het piratenschip op de ijszee. De kou had hem vreselijk doen hallucineren en dromen. Hij voelde zich als op het randje van de dood, en hij was zeeziek. Ook was hij ijsziek.

'Ik ben aan het ijsdromen !' riep hij. Hij had niet het gevoel dat iemand hem zou kunnen horen. Hij zag de piraten heel lang en dun worden, heel ver weg, en dan weer dik en dichtbij. 'Het zijn nachtmerries !' gilte hij.

'De kaart van het piratenschip op de ijszee,' sprak een stem.

'Die kaarten zijn gevaarlijk,' zei hij.

'Nee, nee,' zei de waarzegster, 'we hebben ze nodig.'

'Waar ben ik ?' vroeg hij.

'Bij mij, onder hypnose,' sprak ze. 'Ik ben de dromendokter. Ik genees je verleden.'

'Ik was in een nachtmerrie,' zei hij. 'Stervende van de kou op een piratenschip.'

'Dat piratenschip was je leven,' zei de waarzegster.

'Waar is het goed voor ?' vroeg hij. 'Ben ik nog steeds ijsziek ?'

'Kijk,' zei de waarzegster. Hij zag brandend ijs. De kaart begon te branden.

'U doet traukjes,' zei hij.

Hij was zwaar aan het hallucineren op het schip. Hij jammerde zachtjes. Hij was aan het ijlen. Hij vroeg zich af of hij de enige was. Misschien waren de piraten wel zo gewend aan de ijszee en zo gehard dat ze niet meer zeeziek en ijsziek werden. Voor hem was het de eerste keer. Ze waren op weg naar de ijsheks. Zij woonde op een rotsen eiland.

Hij viel in een diepe slaap. Ze brachten hem voor de ijsheks. Hij was nieuw. Hier ontwaakte hij. Ze glimlachte naar hem. Ineens was ze in de verte, lang en dun, en toen weer dichtbij en dik. Hij was nog steeds aan het ijlen. 'Ijsziek, hè ?' zei ze. 'Je moet er wat voor over hebben om bij me te kunnen

komen.'

'W... wat doe ik hier ?' vroeg hij. 'B... ben ik dood ?'

'Je zou dood kunnen zijn,' zei de ijsheks.

'Laat me los, heks !' riep hij.

'En toen werd ik wakker in mijn bed,' zei een man bij de psychiater.

'Volkomen normaal,' zei de psychiater. 'U had misschien koorts of iets verkeerd gedronken, en toen bent u vreemd gaan dromen. Iedereen droomt weleens vreemd. Er is niets met u aan de hand. Dromen zijn volkomen normaal. Het is een verwerkings-mechanisme van het menselijk lichaam. Het is heel psychologisch. Als ik u was zou ik me geen zorgen maken.'

'Maar ik ben bang nog te gaan slapen,' sprak de man. 'Het is niet de eerste keer. Mijn hele leven is het al zo. Ik leef in twee werelden.'

'Volkomen normaal,' zei de psychiater. 'Misschien moet u schrijver worden ? Doe iets met de dromen.'

'Ja, maar ik ben bang voor mijn dromen,' zei de man. 'Ik ben erdoor opgesloten. Aan de andere kant heb ik ook een Stockholm syndroom lijkt het wel, alsof ik verliefd ben op mijn eigen dromen. Er is ook iets zoets aan mijn nachtmerries wat ik maar niet kan verklaren. Het is heel dubbel.'

'Eén van onze pilletjes, en je bent van alles af,' zei de psychiater.

'Dat is teveel van het goede,' zei de man. 'Zoals ik u al zei kan ik ook niet zonder. Maar wat zijn dat voor pilletjes ?'

De psychiater keek hem diep aan. 'De pilletjes zijn genaamd "IJsziek". Alle psychiaters slikken die pilletjes, en dat is ook de voorwaarde geweest om hier te kunnen werken. Het heeft als bij-effect dat je één keer ongeveer droomt zoals u heeft gedroomd, en daarna droom je bijna nooit meer, en ben je van alles af. Wel moet je die pilletjes je hele leven blijven slikken.'

'Waarom ?' vroeg de man.

'Anders komen de dromen terug, erger dan ze ooit zijn geweest,' sprak de psychiater.

De IJsheks

Eliak keek op naar de planeet die ze de Traan noemden. Hier zouden alle planeten omheen draaien, ook zijn eigen planeet. Eliak vroeg er veel over aan zijn moeder, maar die had niet overal antwoord op. Het was één van die mysteriën van het leven.

Eliak keek naar zijn moeder. Hij deed dat altijd vol liefde en warmte. Het was zijn echte moeder niet, maar zij redde hem eens toen hij met zijn bootje de waterval afgleed. Als zij er niet was geweest dan was hij waarschijnlijk verdronken. Hij was met zijn hoofd tegen een rots gestoten en gleed toen het wilde water in, bewusteloos. Sindsdien kon hij zich niet meer veel herinneren, alleen dat zij hem gered had. Hij werd wakker in een hut, en haar warme, liefdevolle gezicht keek hem aan. Hij noemde haar zijn behouder, maar zij werd ook zijn nieuwe moeder. Hij kon zich niet herinneren wie zijn echte moeder was of waar hij woonde. En alles was zo diep in de wildernis gebeurd dat het onmogelijk was het uit te zoeken.

Eliak voelde zich altijd licht in zijn hoofd, vanwege het ongeluk met de rots. Het was alsof er altijd vliegen in zijn hoofd rondvlogen. Vaak voelde hij zich duizelig, en hij leed sindsdien aan epilepsie. Soms had hij last van hyperventilatie. Zijn moeder was hierin een grote steun.

Moeder zei hem altijd dat hij uit de stad kwam, waar ze niet leefden door de Traan. Al het leven draaide om de Traan, maar de stad draaide om zichzelf. Moeder zei altijd dat de Traan het hogere leven was, maar op vele vragen had ze geen antwoord.

Op de Traan zouden er ook watervallen zijn en rivieren, en wildernis. Maar moeder kon hem niet vertellen hoe hij op de Traan zou kunnen komen. De planeet was erg ver weg en ze konden niet vliegen.

Het jongetje moest en zou er achter komen hoe daar te komen. Op een dag las hij erover in een boekje dat alleen de vliegen tot de Traan konden komen, maar soms namen zij weleens iemand mee. Eliak hoopte dat hij een keer werd meegenomen, maar eigenlijk gebeurde het nooit.

Op een dag maakte hij een hele lange strandwandeling, en kwam na een tijdje bij een struikje een vlieg tegen. 'Ach,' zei Eliak, 'kun jij me niet met je meenemen naar de Traan?' De vlieg begon hem uit te lachen. 'Denk je dat ik jou kan dragen?' vroeg de vlieg. De vlieg begon hem te bespotten. Het spotten werd zo erg dat Eliak bijna huilend verder liep.

Toen hij thuiskwam in de hut vertelde hij het aan zijn moeder. 'Je kunt beter wachten totdat het donker is,' zei moeder. 'Dan zijn de vliegen vaak in groepen, en dan kunnen ze je misschien wel dragen.' Dat leek Eliak wel een goed idee. Hij wachtte totdat het avond was geworden, en ging toen weer naar het strand. Er waren overal vuurvliegjes die het pad naar het strand hadden verlicht. Op het strand kwam Eliak een groep vliegen tegen die daar speelden, en vroeg hen of zij hem mee wilden nemen naar de Traan. Maar ze begonnen hem uit te lachen en te bespotten. Ze zeiden dat het allemaal leugens waren, en dat hij nooit naar de Traan zou kunnen gaan. Hij moest hier voor de rest van zijn leven blijven. Huilend ging Eliak naar huis en toen hij in de hut was aangekomen viel hij zijn moeder in haar armen. Hij stotterde het hele verhaal, en zijn moeder zei: 'Eliak, kijk eens, de Traan is al in je hart gekomen. Je hebt ernaar verlangd en nu is het hier. Maar ik begrijp je wel: Je wil naar de Traan toe, en als de vliegen zo vervelend doen, dan zit er niets anders op dan het de tovenaars te vragen.'

Eliak zag dat als zijn laatste kans. Daarom ging hij de volgende ochtend op pad naar de tovenaars.

Hij was vol frisse moed, en was blij dat er nog tovenaars bestonden. Bicardo heette de tovenaar. Hij was een groot kunstenaar die in een kasteel bij het strand woonde, ergens in de duinen. Toen Eliak daar na een lange wandeltocht aankwam was de tovenaar aan het schilderen. Hij maakte wonderschone schilderijen, schilderijen die leefden, en waardoor je andere werelden binnen kon gaan. Bicardo was helemaal in zijn nieuwe schilderij verdiept toen Eliak binnenkwam. Eliak groette en de tovenaar bleef maar doorpeinzen over het nieuwe schilderij, als in een hypnose. Eliak moest meerdere keren groeten voordat de tovenaar hem eindelijk opmerkte. 'Zo, klein jongetje,' sprak de tovenaar. 'Waar kan ik je mee helpen ?'

Eliak begon zijn verhaal te vertellen. De tovenaar begon te glimlachen. 'Oh, maar dat is heel eenvoudig,' zei de tovenaar. 'Ik heb vele schilderijen geschilderd over de Traan, en die schilderijen leven. Het zijn poorten tot de Traan. Het is heel eenvoudig, kom maar mee.'

Met het jongetje liep hij een gang door totdat ze in een groot galerij kwamen met vele trappen. Aan de muren hingen grote schilderijen van de centrale planeet, de Traan. Eliak keek zijn ogen uit. De golven op de schilderijen van de Traan bewogen gewoon. De tovenaar zei dat het tranen waren. Eliak legde zijn vinger tegen een golf aan en werd direct helemaal nat. Het spoelde over hem heen. De tovenaar moest erg lachen. Eliak deed zijn vinger in zijn mond. 'Het proeft zout,' zei Eliak, 'net als een echte zee.'

'Ja, ja,' zei de tovenaar, 'je kan er zo in zwemmen. En dan zwem je naar de kust en dan ben je op de Traan.'

'Echt ?' vroeg Eliak.

'Ja,' zei de tovenaar, 'of we slaan dit voor nu even over, en gaan direct naar de kust, want ik heb ook schilderijen over de wildernis van de Traan.'

Toen liepen ze naar een schilderij van een oerwoud. 'Is dat niet gevaarlijk ?' vroeg Eliak.

'Welnee, joh,' zei Bicardo. 'Niet als ik erbij ben.' De tovenaar was gekleed in rood en paars en had een grote witte baard. Even sloeg hij op het schilderij van het oerwoud met een staf en er sprong zo een kikker uit.

'Geweldig,' zei Eliak. 'Mijn moeder zal vast heel blij zijn. Op zoveel vragen kan ze mij geen antwoord geven.'

'Ik weet alles,' zei Bicardo.

'Wat moet u een geweldig leven hebben,' zei Eliak. 'Dat u zulke schilderijen kunt maken.'

'Nou jongen,' zei de tovenaar, 'aan de ene kant wel, maar besef ook goed dat de Traan niet altijd een pretje is. De Traan laat zoveel zien, zowel goede dingen als slechte dingen. Er is zoveel wat de Traan wil veranderen.'

'Ik begrijp het,' zei het jongetje. 'Ik kan bijna niet wachten. Ik zou het zo graag willen zien.'

Toen leidde de tovenaar het jongetje naar een ander schilderij met een stromende waterval. 'Ik was eens van een waterval afgevallen,' zei Eliak. 'Ik stootte mijn hoofd aan een rots, en daarna ben ik nooit meer dezelfde geweest. Mijn geheugen van vóór die tijd is grotendeels weg.'

Bicardo keek hem aan en wreef zijn hand over het hoofd van het jongetje. 'De Traan is al in jou,'

sprak de tovenaar.

'Ik weet het,' zei Eliak.

'De Traan roept je voor wonderlijke avonturen,' zei de tovenaar. Toen liepen ze naar een ander schilderij. Op het schilderij stond een grote poort. 'Ben je klaar?' vroeg de tovenaar.

'Helemaal,' zei Eliak.

Toen nam Bicardo hem door het schilderij. Van alles begon toen door Eliak's hoofd te zoemen. Alles voelde zo zacht en licht aan, nog wel lichter dan het ooit was geweest, en overal waren prachtige vliegen. Ze gingen door de poort en kwamen in een groot oerwoud. Overal waren watervalletjes. Ook waren er overal kampen gemaakt van bamboe van verschillende verdiepingen met hutjes erop. 'Prachtig!' riep Eliak. Wat vrouwen kwamen naar Eliak toe.

'Is hij nieuw?' vroegen ze aan de tovenaar.

De tovenaar knikte.

De vrouwen keken het jongetje liefdevol aan. 'Hij moet nog veel leren,' zei één van de vrouwen.

'Dat kunnen jullie mooi doen,' sprak de tovenaar, en was toen ineens verdwenen.

Eliak wreef even in zijn ogen.

'Hoe heet je?' vroeg een andere vrouw warm en liefdevol.

'Eliak,' zei het jongetje.

De vrouw glimlachte. 'Welkom in de wondere wereld van de Traan.'

'Is het echt zo dat alles leeft door de Traan?' vroeg Eliak.

'Alles,' zei weer een andere vrouw. 'De Traan is ons leven. Zonder de Traan gaat alles dood.'

'Ik ben dus op de juiste plaats gekomen,' zei Eliak.

De vrouwen knikten. Eliak keek om zich heen. Hij bewonderde alle grote stellages van bamboe. Eén van de vrouwen kwam dichterbij en tilde hem op. Hij omhelsde haar. Ze leek op zijn moeder. 'Wij zullen voor je zorgen,' zei de vrouw. 'Dat doet de Traan. De Traan zorgt voor ons allemaal, en wij zorgen voor elkaar.' Het jongetje glimlachte. Hij kwam tot een diepe rust. Hij keek naar een rivier, en wees ernaar. 'En dat zijn allemaal tranen?'

'Ja,' sprak de vrouw aan wiens nek hij hing. 'De tranen zijn de dromen.' Ze kuste zijn voorhoofd zacht. Er rolde een traan uit zijn ogen. Het was een traan van geluk.

'Hoe is de Traan ontstaan?' vroeg hij.

'De Traan heeft altijd al bestaan,' zei de vrouw, 'maar eerst zat de Traan opgesloten in een steen, een ei van steen, en op een dag kwam de Traan uit het ei.'

'Interessant,' zei Eliak.

Een man schrikt wakker van een droom en grijpt naar de rode steen op zijn nachtkastje die hij de dag ervoor had gekocht. Tranen biggelen over zijn wangen als hij de steen tegen zijn hart drukt. Hij maakt zijn vrouw wakker, die hem in haar armen neemt. 'Heb je weer een nachtmerrie gehad?' vroeg ze warm en liefdevol.

'N... nee,' stotterde de man, 'H... het was zo mooi, zo lieflijk ...'

'Wil je het me vertellen ?' vroeg de vrouw.

De man vertelt de droom.

'Denk je dat het met de rode steen heeft te maken ?' vroeg de vrouw. 'In de winkel zeiden ze dat het een hele bijzondere steen was.'

'Ik weet het niet,' snikte de man.

'Misschien als je weer gaat slapen krijg je het antwoord wel,' sprak de vrouw. 'In de winkel zeiden ze dat het een dromenstein was.'

De man probeert weer te slapen en ligt dicht tegen zijn vrouw aan. De volgende dag moet hij vroeg op voor het werk. Hij werkt bij de douane. In de middag komt een collega naar hem toe met een vreemde steen in zijn hand. 'Hier,' zei de collega, 'in de steen is het hol. Daar hebben ze drugs mee gesmokkeld. Ze worden steeds slimmer vandaag de dag.'

De man moest ineens weer aan de droom denken. 'Ik heb vannacht toch zo vreemd gedroomd,' zei hij, en begon de droom aan zijn collega te vertellen. Zijn collega begon hem uit te lachen. 'Ik denk dat je gek aan het worden bent,' zei de collega spottend. Even later had de collega het hele verhaal doorverteld, en het verhaal werd hoe langer hoe gekker. Helemaal gesloopt kwam de man die avond thuis, en vertelde zijn vrouw over alle roddel en spot.

'Ik denk dat dat de keerzijde van de Traan is,' zei de vrouw. 'Denk aan de droom, hoe het jongetje bespot werd, en hoe de tovenaer al aangaf hoe dubbel alles was.'

'Je hebt gelijk,' zei de man, 'maar het is geen pretje om zo voor schut gezet te worden, en zo in je vertrouwen beschaamd te worden.'

'Is de Traan niet iets wat communiceert ?' vroeg de vrouw. 'Het brengt het gevoel van de ene persoon over naar de andere persoon. Zo kun je je in de ander verplaatsen.'

De man knikte. Nacht na nacht wachtte hij op nieuwe dromen, maar ze kwamen maar niet, en het huilen stond hem nader dan het lachen. Het was alsof de Traan hem van binnen aanvat. Hij begon boos te worden, ook boos op zijn vrouw. Op een dag kon hij het niet meer langer houden. 'Het komt allemaal door die vervloekte steen !' riep hij. Hij nam de rode steen mee naar het strand en wierp het zo ver als hij kon de zee in. Toen hij thuiskwam voelde hij zich opgelucht.

'Opgelucht ?' vroeg zijn vrouw.

'Ja,' zei de man. 'Ik voel me kilo's lichter. Het leek wel een plaaggeest, die steen.'

'Ik ben het niet met je eens,' zei de vrouw. 'Er gaan dingen mis in je leven, en je hebt behoeftes die maar niet vervuld lijken te worden, en dan leg je de schuld op andere dingen, terwijl je niet de tijd neemt om dingen te onderzoeken, op waarde te schatten en te leren begrijpen.'

Maar hij werd alleen maar bozer. 'Jij hebt makkelijk praten,' zei hij. 'Jij gaat niet door de dingen waar ik doorheen ga.'

'Hoe weet je dat ?' vroeg ze. 'Weet je hoe lang het duurt voordat je een brug tussen twee personen

kunt overgaan ? Het lijkt eindeloos. Dat kan alleen door magie.'

'En die magie is er niet,' zei hij. 'Ik dacht dat het er was, maar nu is het weg.'

'Op de eindeloze brug tussen twee personen kom je altijd eerst het misverstand en de traan tegen,' sprak ze. 'De ander is een puzzel. Het is niet eenvoudig. Het gaat erom geduld te hebben. Ben je in voor het avontuur van ontdekking ?'

'Ik kan het niet meer,' zei hij, en liep de deur uit. In de nacht kwam hij terug en ging in een ander bed liggen. Ze begonnen uit elkaar te groeien, meer en meer. Ze hielden van elkaar, maar ze hadden beiden het gevoel opgesloten te zitten in een stenen ei.

'Toch blijf ik er aan vasthouden dat eens de traan zal losbreken uit het stenen ei zoals in je droom,' zei de vrouw op een dag. Hij zweeg. Ze kwam dichterbij hem toe, en nam hem in haar armen. Hij voelde aan als steen. Zij had het gevoel alsof hij het stenen ei was waarin ze opgesloten zat, maar ze wist ook dat er meer aan de hand moest zijn. Op een dag kon ze er niet meer tegen. Er was iets in haar geknapt, en ook zij begon steeds meer in steen te veranderen, zo erg dat hij het begon op te merken. Hoe hij ook op haar in begon te praten en haar probeerde te helpen, niets hielp, en het werd alleen maar erger.

'Herinner je al je woorden dan die je naar mij gebruikte,' zei hij.

Vaak zweeg ze dan, of zei dat ze het zich niet meer kon herinneren, of dat het toch niet werkte. Hij begon steeds zachter te worden, maar hij had het idee alsof hij te laat was gekomen, alsof hij de laatste trein had gemist. Hoe hij ook aan haar sleutelde, niets hielp. Hij was weer teruggekomen tot zijn vroegere ideeën en leefde weer vanuit de traan. Hij begreep haar, omdat hij hier zelf ook doorheen was gegaan. Hij zei dat ook altijd tegen haar, maar ze werd met de dag kouder en harder. Hij deed van alles om haar op te vrolijken, maar niets hielp.

'Ik ben er voor je,' zei hij op een dag. 'Waarschijnlijk moeten we hier doorheen. Ik weet wie je echt bent. Dit ben je niet, zoals ik ook mezelf niet was.'

Op een nacht had hij weer een droom, na een hele lange tijd. Hij was in het atelier van Bicardo de tovenaars. Hij smeekte de tovenaars hem te helpen. De tovenaars lieten hem een schilderij zien van ijs. Overal waren ijsvlaktes. 'Ben je bereid door deze ijsvlaktes te gaan om je vrouw te ontdooien ?' vroeg Bicardo. 'Je vrouw is in gevangenschap van een ijsheks.'

'Wat !' riep de man. 'Hoe komt ze daar ? Ze is altijd de warmte zelf geweest.'

'Ze is in een ei van ijs,' zei de tovenaars.

'Ja, maar hoe ?' riep de man.

'Ben je bereid ?' vroeg de tovenaars.

'Natuurlijk,' zei de man, 'voor haar heb ik alles over.'

Zonder verder wat te zeggen duwde de tovenaars hem ruw door het schilderij heen, en hij viel diep naar beneden in de sneeuw van de ijsvlaktes. Het was alsof hij met zijn hoofd iets hard raakte, als een rots. Voor een tijdje lag hij bewusteloos en kwam toen langzaam weer bij. Hij begon te strompelen door de sneeuw, voor uren en uren, terwijl het wel dagen leken, en hij begon zich steeds kouder te voelen. 'Ik ga hier dood !' riep hij.

Hij begon te schreeuwen als een wild beest. 'Niemand helpt, hè ?' Na een tijdje kwam hij aan bij iets wat leek op een kasteel. Het was omgeven door een ijzige mist en een bevroren rivier. Hij liep het bruggetje over en moest zorgen dat hij niet uitgled. Hij besepte ook dat als dit het kasteel van de ijsheks zou zijn, dan kon hij weleens in grote problemen zijn. Bij de gesloten poort belde hij aan. Een oud vrouwtje kwam even later de poort opendoen.

'Ik ben op zoek naar de ijsheks,' sprak hij.

'Kom verder,' zei het oude vrouwtje. 'Ik kan je daar alles over vertellen.'

'Maar wat als uzelf de ijsheks bent ?' vroeg hij aarzelend.

'Wees maar niet bang,' zei het oude vrouwtje.

'U bent niet de ijsheks ?' vroeg de man.

Ze schudde haar hoofd.

'Ja of nee ?' vroeg de man. 'Ik wordt altijd een beetje zenuwachtig van gebarentaal.'

'Kom nou maar binnen,' zei het vrouwtje. 'Het is koud buiten. En nee, ik ben niet de ijsheks.'

Haar gedrag begon hem meer en meer te irriteren. 'Ik weet wel zeker dat jij de ijsheks bent,' sprak hij. 'Ijsheksen doen altijd zo. Maar ik heb geen andere keus. Ik ben aan het doodvriezen.'

'Wees niet bang,' zei ze weer. 'Volg mij.'

Binnen was het een stuk warmer. 'Wat heb je met mijn vrouw gedaan ?' vroeg hij. Ze leidde hem door een gang naar een soort huiskamer. Hier kreeg hij een stoel.

'Ik ben geen ijsheks,' zei ze weer. 'De ijsheks woont verderop. Ik heb vroeger wel voor haar gewerkt, maar toen ik er achter kwam dat ze een slechte vrouw was ben ik ermee gestopt.'

'Wat voor werk deed u ?' vroeg de man.

'Schoonmaak,' zei de vrouw, 'het huishouden. Soms kookte ik voor haar.'

'Ik zie het,' zei de man. 'Kunt u mij vertellen waar mijn vrouw is, en waarom ?' Bicardo zei dat zijn vrouw in gevangenschap leeft van een ijsheks.'

'Ik kan het u niet vertellen,' zei het vrouwtje. 'Het kan persoonlijke redenen hebben. Ik ken geen details. Ik weet alleen waar ze woont en dat ze niet te vertrouwen is.'

'U kunt proberen een reden te geven ?' vroeg de man.

'Zo zit ze in elkaar,' zei het vrouwtje.

De man besepte dat hij niet verder kwam met het vrouwtje. Ook wist hij niet of het vrouwtje de waarheid sprak. 'Breng me naar de ijsheks,' zei hij na een tijdje. De vrouw had hem voedsel aangeboden en wat te drinken, maar dat had hij geweigerd, uit angst vergiftigd te worden. Het vrouwtje stond op, en sprak : 'Volg mij.' Weer liepen ze door de gang, maar dan helemaal naar de

andere kant van het kasteel waar een grote tuin was. Ook hier lag overal sneeuw. In de verte was een nog veel groter kasteel, en het kasteel was verlicht. 'Daar woont ze,' sprak de vrouw, terwijl ze de achterdeur opendeed. Hij stapte naar buiten, en ze sloot direct de deur achter zich. Hij groette haar, maar hij zag haar al weglopen door het raam. Hij zette het op een lopen, en rende naar het verlichte kasteel toe. Hij hoorde het gehuil van wolven in de verte.

'Ken ik jou ?' krijste een stem.

'Nee, Madelief !' hoorde hij een man terugroepen.

'Niet jij, maar die man die eraan komt !'

Hij rende tot de verlichte poort, waar een andere oude vrouw was. Ze was aan het schrobben. Hij zag de andere man niet. 'Wie bent u ?' vroeg het vrouwtje terwijl ze opkeek.

'Wat heb je met mijn vrouw gedaan ?' vroeg de man.

'Niets,' zei het vrouwtje verbaasd. 'Ik zou niet weten wie je bent of wie je vrouw is.'

'U bent de ijsheks ?' vroeg hij.

'Welnee,' zei het vrouwtje. 'Die woont aan de overkant.'

'Waar ?' vroeg hij.

'Daar waar je vandaan kwam,' zei het vrouwtje.

De man schrikt wakker, en grijpt om zich heen, maar zijn vrouw slaapt in de andere kamer. De volgende ochtend vertelt hij de nachtmerrie. Ze zegt niets.

'Ik begin te geloven dat het waar is,' zei hij. 'Je bent niet meer zoals je was.'

'Geloof je in sprookjes en dromen ?' vroeg zijn vrouw op een spottende toon. 'Blijf met je beide benen in de realiteit. Daar schieten we veel meer mee op.'

'Vroeger was je niet zo,' sprak hij.

'Ik ben eindelijk ontwaakt,' sprak ze. 'Ik ben je spelletjes zat. Ik praatte altijd maar met je mee. Het was allemaal aangeleerd gedrag.'

Hij zuchtte. Hij begon erg aan zichzelf te twijfelen. Misschien was hij wel ontspoord. 'Maar Bicardo ...' zei hij aarzelend.

'Bicardo is een verzinsel,' sprak zijn vrouw spottend. 'Er bestaat geen Bicardo. Er bestaat geen ijsheks, en die verhalen over de Traan zijn ook allemaal belachelijk. Kinderachtig is het. Het helpt ons niet verder.'

Hij zuchtte weer. 'Ik kan niet tot je doordringen, maar dan zou ik je willen vragen : Kun je dan alsjeblieft tot mij doordringen ? Als jij het zo goed weet, onderwijs me dan ?'

'Stoppen met alle onzin,' sprak ze. 'Al dat zweverige gedoe van jou heeft ons nooit verder gebracht, en nu kan ik het niet meer. Ik heb je niets te zeggen. Jij hebt mijn leven kapotgemaakt met al jouw dromen en verhalen.'

Hij schrok. Dit was niet de vrouw die hij eens kende. De dag erna was ze weg. Ze had een briefje achtergelaten : 'Het gaat zo niet meer. We lopen elkaar alleen maar voor de voeten. Denk niet dat het is omdat ik niet van je houd. Ik zal je missen.' Hij voelde zich koud, als in de greep van een ijsheks. Hij ook altijd met zijn verhalen. Had hij nu zijn mond maar gehouden. Of was dit misschien de prijs die hij moest betalen ? 'Hoe duur is die traan wel niet !' riep hij uit.

Hij begon steeds minder te voelen, alsof hij was opgesloten in een steen. Alle hoop begon uit zijn leven weg te sijpelen. Hij had wat nieuwe vriendinnen, maar kwam niet ver op de eindeloze bruggen tussen hen in. Altijd weer dat misverstand en dat onbegrip, alsof ze te verschillend waren. Het was een onmogelijke opgave. Alle wegen schenen dood te lopen, en hij klapte snel dicht, of durfde het niet meer aan. Hij was bang zijn gevoelens te laten zien, het laatste wat hij nog had, en wat steeds minder leek te worden. Hij was bang zijn tranen te laten zien. Op wat voor vreemd pad was hij terecht gekomen in zijn leven ?

Op een nacht had hij een droom dat hij weer in de ijsvlaktes was, en hij werd omsingeld door vliegen. Ze begonnen over hem te roddelen, en alles wat hij gezegd had begonnen ze om te draaien, en het geroddel en gelieg werd erger en erger, totdat ze hem begonnen aan te vallen en op te vreten. Hij werd gillend wakker van de nachtmerrie.

Hij begon steeds kwader te worden op het leven, maar het was als het aanschoppen tegen steen. Niets veranderde. Hij noemde alles om hem heen kinderachtige fantasie, en zijn enige waarheid waren zijn dromen. Hij had alle hoop gevestigd op Bicardo de tovenaar, maar die kwam maar niet. Ook dit hield hij niet lang vol. Hij was kwaad op zichzelf. Was hij ziek, gek of misschien een leugenaar ? Bedroog hij zichzelf ? Of was hij onder een vloek ? Hij begon meer dingen uit zijn huis weg te gooien uit angst voor vloeken en betoveringen. Steeds weer ging hij naar het strand en wierp zijn bezittingen in de zee. Hij deed dit zelfs met grammofoon platen. Terwijl hij dit deed schold hij altijd op de zee. Hij was bang voor de zee, en voelde zich machteloos naar het grote natuurgeweld van de zee. Hij was tegelijkertijd woedend op de zee en op de natuur.

Iets knaagde aan hem, maar hij wist niet wat. Huilen kon hij niet eens meer, en zo begon hij meer en meer weer als steen te worden, harder dan ooit tevoren. Hij wist dat het nu hard tegen hard was. Hij moest wel, anders zou hij het niet overleven. Hij vertrouwde geen mens meer, en begon zich zoveel mogelijk af te zonderen van mensen. Zijn baan bij de douane gaf hij op. Het was hem onmogelijk geworden. Hij wilde geen mensen meer zien. Het liefst zou hij het bos willen inrennen om daar te wonen. Het kon hem niet meer schelen. Hij zou de prijs wel betalen. Hij maalde er niet meer om, hilde er niet meer om, en klagen deed hij ook niet meer. In de nachten had hij dromen dat hij in steen veranderde. Op een nacht in een droom kwam Bicardo heel dichtbij hem met zijn staf. 'Nee,' smeekte hij. 'Raak mij niet aan met die staf.'

'Het is tijd dat je uit het ei van steen komt, dat het steen wordt opengebrosen,' sprak de tovenaar en sloeg tegen de steen aan die hij was geworden. Hij gilte het uit van de pijn, en het leek alsof hij onder grote stroom stond. Hij begon open te barsten, en rivieren begonnen uit hem voort te stromen. 'Ja, ja !' riep hij. 'Ik zie het eeuwige leven !' Hij hoorde toen het gebulder van de zee wat in hem losbrak. Na een tijdje viel hij uitgeput op de grond. Alles tolde voor zijn ogen. Hij was nog te zwak om wat te zeggen. Alles overweldigde hem, overspoelde hem, als groot natuurgeweld. Overal was donder, bliksem, en storm. Het was alsof een orkaan hem opnam.

'Wat weet jij van het leven ?' vroeg Bicardo.

'Helemaal niets,' zei hij zacht.

'Spreek harder,' zei Bicardo.

'Helemaal niets !' riep hij.

'Ben je klaar voor school ?' vroeg Bicardo.

'Ja, helemaal,' zei hij.

'Jij bent Eliak,' zei Bicardo. 'De Traan is ontwaakt in je. Nu moet je opgevoed worden en geschoold worden in de Traan.'

Hij keek om zich heen en zag de bamboe kampen zoals in de droom over Eliak, het jongetje. Hij voelde zich weer een kind, en zag de natuur-vrouwen op hem afkomen. Ze waren warm en liefdevol, en keken hem glimlachend aan.

'Het heeft me verscheurd,' sprak hij.

'Je moest losgescheurd worden om hier te kunnen komen,' sprak één van de vrouwen.

'De stenen zijn duur, en helemaal de sappen die ze dragen,' sprak een andere vrouw.

'Het leven is duur, zeer duur,' zei een andere vrouw.

Hij knikte. 'Laat me nooit meer los,' smeekte hij.

Toen werd hij wakker. Hij was rustig en er was een warmte om hem heen. 'Ik wordt heen en weer geslingerd tussen twee werelden,' zei hij tegen zichzelf, 'maar ze beïnvloeden elkaar. Ergens moet er een kruispunt zijn, een samensmelting.' Hij zuchtte van opluchting. Hij voelde met beide werelden contact. 'Ik moet beide delen accepteren,' zei hij tegen zichzelf. 'Zij horen bij elkaar. Zij vullen elkaar aan, stuwen elkaar op. Zij behoren tot mijn levensverhaal als kostbare stenen met kostbare sappen. Het leven is waardevol. Eerst is er het misverstand, en dan het begrip, het geheim van de Traan.' Hij beefde. Het leek nog steeds alsof hij droomde. Hij zag zijn verleden langs hem heenstromen als een rivier. Hij wist dat hij de rivier niet kon vasthouden. Alles zou weer tussen zijn vingers wegglijpen. Hij moest verder. Hij moest het geheim van de rivier ontdekken, het geheim van de Traan.

Hij zou niet teruggaan naar het verleden. Hij wist dat het iets cyclisch was. Het zou vanzelf wel weer terugkomen, maar dan op een andere manier. Niets was blijvend. Alles moest veranderen. Hij keek naar zijn trouwring. Het waren twee handen die elkaar vasthielden. Hij schudde zijn hoofd. De materie zou hem nooit verder helpen. Dit was geen echte cyclus. Het zou hem alleen maar afhouden van de hogere cyclus. Hij moest het loslaten. Hij ging naar het strand en wierp de gouden trouwring zo ver de zee in als hij kon. Hij voelde de brandende hand van Bicardo op zijn schouder. Alsof toen alles ineens door kon stromen. Hij dook de zee in nadat hij zijn kleren had uitgetrokken. Het was een warme, tropische dag. Hij waande zichzelf met de natuurvrouwen uit zijn droom. Hij maakte plezier met hen in de warme zee. Hij proefde wat van het zoute water. Het leek wel alsof Bicardo naar hem keek vanaf het strand. 'Kom ook in het water, Bicardo !' riep hij. Maar Bicardo begon steeds meer weg te vagen. 'Nee, ik moet nog wat karweitjes doen !' riep de tovenaars. 'Maak jij maar lekker pret met de natuurvrouwen, en leer van hen.' Alles wat nog van deze woorden overbleef was nog een echo.

Een jongen wordt wakker in het klaslokaal door de bel. Hij had zo vreemd gedroomd. Maar ja, alles beter dan zo'n saaie les. Hij had nog steeds de echo van Bicardo's woorden in zijn hoofd, en hij voelde zich duizelig. De kinderen zagen hem wakker worden en lachten hem uit. Hij lachte terug

naar hen. 'Domme oen !' zei één van de kinderen.

Hij begon nog harder terug te lachen. 'Wie is er nu een dommere oen ? Ik ben in ieder geval weer heel wat wijzer geworden van mijn slaap, en jullie een heel stuk dommer door het luisteren naar de oen die hier lesgeeft. En vergeet later niet je trouwring in je dikke reet te stoppen. Het mocht je nog eens in grote problemen brengen,' zei hij glimlachend. Toen keek hij de verbaasde onderwijzer aan, en liet zijn ogen toen afdalen naar diens trouwring .... 'Gevangen ... door ... de ... ijsheks ...' fluisterde hij brutaal en aanmatigend in het oor van de leraar, op een spottend toontje. Hem konden ze niets meer wijsmaken. 'Nu, dat was het,' zei hij. Hij pakte zijn boeken en zijn tas, en liep trots het lokaal uit.

Toen hij thuiskwam zei hij : 'Mam, ik heb toch zo vreemd gedroomd. Het ging over een trouwring, en over ijsheksen die elkaar beschuldigden, en over natuurvrouwen en tovenaars die levende schilderijen maakte.'

'Zorg jij nu maar dat je je huiswerk doet,' zei zijn moeder, 'anders komt er niets van je terecht met al je gedroom.' Brutaal liep hij naar zijn moeder toe en begon aan haar vinger te trekken. 'Als ik het niet dacht,' zei hij. 'Trouwringetje, hè ? Ringetje van ijs ... Gevangen door de ijsheks.'

'Wat bazel je toch ?' zei zijn moeder. 'Als ik niet getrouwd was, was jij er nooit geweest.'

Hij ging recht voor zijn moeder staan in een trotse, bijna sierlijke en poëtische houding, niet zonder spot. 'Mam, nu moet je eens even goed naar me luisteren,' sprak hij. 'Als jij er niet was geweest, dan leefde ik nog steeds op de Traan, maar je moest er wel zijn, anders kon ik niet dieper in de Traan komen. Het stenen ei is van levensbelang, anders zou de Traan nooit kunnen bestaan. De Traan heeft het stenen ei nodig.'

'Hmmm,' zei zijn moeder. 'Je hebt wel praatjes, maar betekent dit dat ik je vader nodig heb ? Het is soms zo'n rotvent, en ik leef vaak in een tranendal met hem.'

'Precies, mam,' zei de jongen. 'Keurig gezegd, petje af. Jij steekt dingen goed op van de levenslessen.'

'Gelukkig maar,' zei zijn moeder.

Einde

Medusa

Hoofdstuk 1. De Zonderling

Ik denk dat ik doodga als ik naar haar kijk. 'Dit is het rijk van de dood,' zei ze. Ze had een suikerzoet jurkje aan, met de geur van een herfstbos. Ik draaide mijn gezicht om en keek naar buiten, naar de grauwe stenen. Het was alsof ze lang uitgestrekt op de daken lag, alsof ik haar met mijn ogen niet kon ontwijken. De bus stopte dichtbij, mensen stapten in de bus, en het was alsof zij tussen de rijen stond. Ik denk dat ik doodga als ik haar aankijk, dat ik het dan gewoon niet overleef. Ze pakt me bij mijn hand, en trekt me naar beneden. Het is etenstijd. Zij smeert het brood, kijkt naar buiten naar de heg. Ik ruik haar suikerzoet jurkje, alsof het belegd is met hemelse rijkdommen, maar naar haar kijken durf ik niet. Ik ben laf. Ik voel haar hand nog steeds, terwijl ze me allang heeft losgelaten. Ze voert me.

Ze is als een rots waarvan ik af kan springen, daarom beklim ik haar niet. De pot pindakaas voelt nog warm aan van haar hand. Ze was hier. Nu is ze in de kelder. Omdat ze zo lang wegblijft drink ik de laatste slokken melk en thee, en dan ga ik naar bed. Het was een dag des doods, in de tuin van spot. En gisteren was ik in de tuin van wreedheden. Mijn herinneringen zijn daar. Mijn hersenen bloeden. Ze leest me een boek voor, terwijl ik probeer te slapen. Ik hoor haar stem echoen door mijn hoofd. Het zaad van de lindeboom houd ik stevig vast, en meng het met mijn tranen. Dan smeer ik haar lichaam in, met het mengsel dat lijkt op natte tarwe, griesmeel, het is als brood, en het bed is de oven. Zij is de vrouw van de bakker, en ik ben de bakker. Ik maak haar klaar voor het kostelijke dinner in het diepste van de nacht, en dan slaap ik.

Ze is als de boom aan de rivier. Ik krab aan het hout, het is alsof de sterren breken. Ik denk aan de tuinen waarin wij waren, de hoge poorten in de heggen, de vruchten die zijn als de meest kostelijke snoepjes. Wie plantte hen daar? Ik keek naar haar gezicht toen ze sliep. Nu was het veilig. De lazarus-koekjes bungelden aan haar lichaam, slap, uitgedroogd, de nacht heerste hier over de dood, de gouden dood. Voor mij was het een vakantie, ze was even geen roofdier meer. Ik kuste haar lippen, en dan slaap ik, vrij, blij, zonder angst, want ze slaapt. Een diepe nacht die mijn bewustzijn breekt, ik ben er even helemaal uit. Tante Connie controleert later de kamers nog even, of alle lichten wel uit zijn voor de nacht, want als de nacht komt, dan moet de nacht echt goed komen. Zo praat ik 's nachts als met een pop. Ik hoor tante Connie op de gang lopen, als een lijjige boom, verzwakt door het gewicht van haar ouderdom, met passen als het slaan op de koekjestrommel. Ja, haar hele wezen klinkt me als muziek in de oren. Altijd is ze mijn lievelingstante geweest, daarom wonen we hier samen, maar de herinnering aan haar verzwakt. Ik leef hier in een dorre tuin, spot gemengd met wreedheden, de souvenirs van het duistere gat van het verleden. Geen lichtjes konden dat goedmaken, geen gouden pollepel van welke grootmoeder dan ook. Ik voel me verminkt.

Oom Joop is een man met humor, maar ook hij kon mij niet redden. Als ik wakker word zit er iemand op me, wassende mijn rug. Het is zij. Ik durf haar niet aan te kijken. Ze pakt me beet, laat dan los, pakt me steviger beet, en dan laat ze me helemaal los, om op te staan. Ik ben te moe, en het zonlicht kwelt me. Er liggen hier snoep papiertjes overal. Ik hoor haar lachen. Er is geen tuinman die de wilde tuin van mijn ziel op orde kan krijgen. Ik lig hier voor Jan Worst.

Ze is de laatste van de rozentuin, dus ik kan haar niet wegdoen. De geschiedenis van de graaf, en zijn kinderen. Zij is als de erfenis. Uit mijn gedachten is ze niet. Ze speelt de piano. Ik kijk naar buiten, en probeer langzaam grip te krijgen op de dag. De muren buiten lijken hoog, zoals zij hoog is, van adel. Tante Connie komt binnen, en sleept zichzelf over het tapijt. Het lijkt voor haar een woestijnreis om aan ons bed te komen, en alles lijkt verwaterd. Haar rumoerig kapsel was vroeger deftig en hehoudend. Ze staart in de spiegel. 'Ik moet me nog opmaken voor de dag, je weet wel,

het harnas aandoen,' zegt ze. Ze gaat tegen de verwarming aanzitten, en luistert naar de piano. De schotel die ze in haar handen heeft maakt haar bijna als een bedelaar. Ze heeft behoefte aan een gesprek, en ik ben te moe. De dochter van de graaf daarentegen is vol energie, en begint het gesprek met haar in zinderende vaart. Ze zijn als een stel vogels. Al snel prakken de vorken een maal. Ik krijg niks, want ik behoor niet tot de dag. Het is alsof ze elkaar voeren.

In de middag ligt ze weer op me. Het lijkt wel alsof ze draadjes aan me bevestigt om me op te hijsen. Er is nog maar een klein stukje van de dag over en dat eist ze helemaal voor haarzelf op, als met gloeiende handen. Buiten hoor ik de bus, mensen stappen in, verveeld, uitgeput. Ik vraag me af of ze ooit zullen aankomen. Zwetend en puffend kom ik aan bij de lift op de gang. Ik wil naar de zolder. Maar de lift schijnt niet te werken. Ik strompel naar de trap, want een dag met de dochter van de graaf is te veel voor mij. Ik zie bij de trap naar de zolder een andere vrouw staan, in wit kant. Ze helpt me op de trap. Ik plof even later op haar bed neer. Zij is de vrouw van de zolder, en ik heb de zolder bereikt, niet te bereiken voor de dochter van de graaf, de dochter des doods. Maar ik hoor haar krijsen beneden, als iemand die zich geprikt heeft bij het naaien. Ja, toe maar, druk die speld maar diep naar binnen, je verdient het, krenge, denk ik bij mezelf. Maar dan word ik ineens mild door de zachtheid van de vrouw hier. Ze komt dichterbij, spreid haar benen waarmee ze mij vastklemt. 'Ho, doe normaal,' zeg ik. Ze verzwakt de klem een beetje, maar ik voel haar gewicht op me. 'Slapen?' vraagt ze.

'Nee, dank je, ik heb net geslapen,' zeg ik.

Ze loopt naar een kastje, haalt wat brood eruit en besmeerd het. Daarna voert ze me. De lucht is donker hier, en ik hoor de dochter van de graaf nog steeds krijsen. Als ik naar buiten staar is het alsof ze zich heeft uitgespreid over de daken.

'Waar kom je vandaan?' vraagt de vrouw van de zolder.

'Vanuit de tuin,' zeg ik.

'Oh, de tuin der edelheden en martelingen?'

Ik knik.

'Zo'n zoet-bitter iets,' zegt ze. Ik knik weer. De verdiepingen onder de zolder lijken ver weg. Ik staar weer naar buiten, alsof ik mijn ziel zie vliegen. 'Waar ben ik?' vraag ik.

- Bij mij.

Ze pakt een schotel en een kom, en voert me dan soep. 'Ik wil niet meer terug,' zeg ik. Ik kwam van een nachtelijk gebrul, en nu was ik hier, een plaats vol protserige spulletjes, over en weer gelakt en opgepoetst. Vanaf de zolder kon ik de tuinen zien, de heggen, met de hoge poorten. 'Ik ben een vergiftigd mens,' zeg ik. 'Een dwaallicht, een pop.' Ze knikt. Als ik naar buiten keek zag ik mijn weerspiegeling. Zij stond ineens voor de spiegel, en maakte zich op, met allerlei smeerseltjes.

‘Goed spul van de bomen,’ zei ze. ‘Het is voor mijn huid. Ik ga niet naar het feest vanavond, ik blijf wel hier met jou.’

Het is alsof ik met haar hang tussen de verdiepingen, alsof ik met haar zweef boven de tuinen. Ik voel haar gewicht, en ben bang dat we naar beneden vallen, maar ze rekt me uit. Ik zie de begroeiing op de muren, en herinner de begroeiing van de tuinen, de dorens, de valstrikken, puur natuur.

‘Ik ben de maker van de tuin,’ zegt ze plotseling. Ik schrik. ‘Hoe kun je zoiets maken?’ vraag ik. Ze zwijgt, als het graf. Ik merk dat ik kwaad word van binnen, maar dan voel ik ineens genade. Al snel voel ik niets meer, ik kijk alleen maar in een onbekend gat, als een mist, een waas. Ik kan niet meer nadenken. ‘Wat is er aan de andere kant van de tuin?’ vraag ik.

- Een snoepwinkel. Ze verkopen eigenlijk gewoon zoete vruchten.

Ik kijk naar haar kanten jurkje. Het is als een snoep jurkje. Ineens heb ik zoiets van : Als ik nog verder naar haar kijk, dan ga ik dood.

Ik rol van het bed af naar de trap, en laat mij naar beneden vallen. De dochter van de graaf vangt mij op, en de vrouw van het zolder stormt naar beneden. ‘Hij zit toch aan touwen vast, elastiek, draden, kettingen, dus wat wil je,’ schreeuwt ze.

‘Is dit de oorlog van de feen,’ vraag ik, ‘of van de indianen.’ Ze grijpen elkaar in de haren. ‘Uit dat licht,’ roept de vrouw van de zolder. Ik staar doelloos naar de hoeken van de trap. Dan voel ik de hand van tante Connie, die mij naar haar kamer neemt. ‘Thee?’ vraagt ze.

Ze maakt brood voor me, opgepoft en zacht, een beetje nat, met wat soep en pudding. ‘Je moet goed eten, jongen,’ zegt ze. Ik zie haar kauwen. Het zal wel avondetens-tijd zijn. Ik hoor vrouwen krijsen. Buiten hoor ik vogels krijsen. Het klinkt me als muziek in de oren. Bij tante Connie is alles altijd anders. Ze zorgt voor me, grijpt in wanneer het nodig is. Oom Joop zit aan de andere kant van de kamer. Een verfrommelde papieren zak ligt naast hem, met oud brood. De gouden klok tikt, en het is een rustgevend geluid. Ik probeerde vat te krijgen op de structuur van dit huis, maar het was alsof ik van de daken afgleed, of was dit huis slechts de weerspiegeling van de tuin. Het was niet bepaald mijn Eden, en toch wilde ik dit huis doordringen. Ik voelde mij een zwerver in dit huis, een huis wat ik nooit echt binnen kon gaan. Na een paar uur zaten de twee vrouwen keurig netjes tegen elkaar aan, in keurige zoete kleertjes, als feestbroodjes bij de bakker. Rozen op hen vastgespeld alsof er iemand jarig was, en de spelden gingen diep in hun vlees. ‘Ja dieper, dieper,’ dacht ik. Ik wilde het voelen bloeden. Het was al aan het bloeden. Het bloed sijpelde op de grond. Tante Connie raakte in paniek, en ik ook, omdat ik toch meer waarde hechtte aan de beoordelingen van tante Connie dan aan mezelf. ‘Waarom doen jullie dat!’ riep ze.

‘Dit is ons verbond,’ zeiden de twee vrouwen. ‘Ons bloed-verbond.’

‘Zie je,’ dacht ik bij mezelf, ‘dan had ik het wel goed ingeschat.’

‘Geef me de speld,’ zei ik. ‘Ik wil ook deel hebben aan het bloed-verbond.’ Het was een hele opluchting toen ik de speld in mijn vlees voelde gaan, en ik de zachtheid van de roos tegen mijn huid aanvoelde. Ik voelde me een plak vlees bij de slager.

‘Nu kun je het dak opkomen,’ zeiden de vrouwen. ‘Nu kon je de tuin bezaaien en besproeien.’ De poort van mijn hersenen leek open te gaan, en de waas leek even te vertrekken. Ik wilde meer van zulke lichaams-spelden. Ik herinnerde de dorens, ik herinnerde hoe genadeloos diep ze gingen, totdat alles binnenin me brak, en ik begon te zweven. Ik was nu boven het dak, maar de huizen om ons heen waren veel groter. Ik kon de zolders inkijken en zag de vrouwen. Ze leken eenzaam, en ik was eenzaam. Ik was met een helm op geboren, maar die ontplofte nu. Ik zweefde bij iemand binnen. En hier zag ik bomen groeien door het hele huis. Ik was nog steeds in de tuin. Hier hingen zoveel gouden klokken aan de muur, die allemaal heerlijk tikten, zo licht, zo zacht, zo helder, ontwakende de diepste roerselen van mijn hersenen. Ze waren als een vuur in mijn lichaam. De mensen die hier woonden hadden allemaal dialogen. Het moest vooral ergens over gaan, maar ze kwamen er nergens mee. Ze leefden in een cirkeltje. Ik had ze al snel door. Toch was het allemaal erg verrijkend voor mij. Jurkjes hingen er aan de muur, vruchtjes lagen op schaaltes, gezet op oventjes. ‘Is dit de weg naar de stad?’ vroeg ik.

- Welke stad. Oh, de overstad.

Ik knikte. ‘Daar heb ik vaker over gehoord,’ zeiden ze. Ze lieten me ladders van touw zien. Ik klom en klom, dit huis was lang, als een herenhuis wat maar niet ophield. Mensen leefden hier als vogels. Ik wist niet waar ik moest kijken. ‘De parel van de tuin,’ zeiden ze, ‘is daar,’ en dan wezen ze omhoog. De ladder was glibberig, en ik gleed weg. In spiegels zag ik mezelf klimmen. Ik had weer het gevoel dat ik van de daken gleed, alsof ik het huis niet kon binnengaan. Tante Connie legde haar hand op mijn hoofd. Haar hand was gloeiend heet, of was mijn hoofd gloeiend heet. ‘Waarom?’ vroeg ik. ‘Waarom is er hier geen doorkomen aan?’ Tante Connie zei niks, zweeg als het graf. Ook de twee vrouwen zeiden niets. Het was als een schijnbaar open weg die dood liep. Een zwakte maakte zich van mij meester, en ik was gelijmd aan de grond. Met wilde maar beheerste ogen keek de dochter van de graaf naar mij, alsof ze een wild paard probeerde te temmen, met de koele zelfverzekerdheid dat dat haar aardig lukte. Even stond de tijd stil, en was het alsof zij de muziek van het moment perfect kon berijden. Als ze zou vallen zou ze aan draden verbonden zijn, als aan elastiek, zodat ze niet in de vlammen van het hellemeer zou vallen. Ik snakke naar adem. Ik hoorde haar ogen roepen. Toen greep ze me vast. ‘Ik laat je nooit meer los,’ zei ze. ‘Nooit meer.’ Even dacht ik dat ik thuis gekomen was. Ik probeerde me zo lang te maken als zij zich waardig voelde. ‘Wie ben jij eigenlijk?’ vroeg ik.

De vrouw van het zolder liep terug naar de trap. In gedachten zweefde ik langs het huis, en de dochter van de graaf lag uitgestrekt op de daken. Wij konden dit huis niet binnengaan. Wij waren in de tuin. Het zonlicht was aangenaam, en het was alsof we beiden smolten en naar beneden sijpelden, om in elkaar te versmelten? Waren wij de vruchten van deze tuin?

Hoofdstuk 2. De Sleutel

Tante Connie legt gouden bestek op de tafel voor het feestmaal. Oom Joop komt aan tafel zitten. Ik zit naast de dochter van de graaf. Ze houdt mijn hand vast. Tante Connie brengt dan de pan met het

avondeten, en met een grote lepel laat ze het ploffen op onze borden. ‘Is zij van het zolder niet uitgenodigd?’ vraag ik.

‘Ze heeft haar eigen,’ zegt tante Connie. Ik heb het gevoel dat ik wat mis, en ga na een tijdje naar het zolder. Ik voel me op en top. Ze ligt op bed, en staart door het raam. Ik ga bij haar zitten. Haar ogen kijken dwars door me heen, alsof ze me niet ziet. Als ik naar buiten kijk, zie ik haar weerspiegelingen daar, alsof ze uitgestrekt is over de daken, en langs de muren, als begroeiing. ‘Zoveel mensen kennen me niet,’ zegt ze. Dan staat ze op en geeft mij een bord. Het schijnt hier ook etenstijd te zijn. Ze schept op. We staren elkaar de hele tijd aan, en als ik dan later naar buiten staar is het al donker, en haar weerspiegelingen zijn als de lichten in de nacht, als woeste paarden over de daken. Ik hoor tante Connie beneden roepen. Het is tijd voor de nacht, maar ik wil niet slapen. Ik houd de hand vast van de vrouw van het zolder. Mijn hoofd voelt als een stad met huizen, grote huizen, hoge huizen, lange huizen, met bomen er tussen, met plaats voor de tuin. Het is alsof de vrouw van het zolder op mijn hersenen danst, en het doet pijn, en ik word al snel moe. Pudding voert ze me. Grote lange draden voel ik door mijn lichaam gaan, totdat ik het gevoel heb dat ik kan zweven. Haar bed is ineens zo dik en ver weg, haar kamer twee keer groter. Nee, naar buiten wil ik niet meer. Ik ben hier buiten. Zij is mijn wereld. Ik heb een kinderlijk geloof in haar.

Tante Connie laat me de schoonheid van het huis zien, van alle plekken, en ja, ik moet haar gelijk geven. Ze heeft een plaats in mij, alle dingen in dit huis hebben een plaats in mij. Ik heb ze nodig. Ik ben er bijna ziekelijk afhankelijk aan. Het is mijn levenswarmte. Maar toch voelt het alsof ik heen en weer gesleurd word. Ik heb nergens grip op, ik glijd telkens weg, dieper. Dit is een doodlopende weg, een fuik, van vuur. Ik zie ze het glas heffen. Zij zijn als de vlammen in mijn hoofd. Ik durf niet naar ze te kijken, want dan ga ik dood. Het zijn de hoofden van de Medusa. De mensen die hier wonen zijn net zo steen als dit huis, en iedereen die naar hen kijkt verandert in steen. Zo is het leven. Is dit de sleutel weg uit de tuin, of is dit de sleutel tot de tuin.

In de nacht danst de vrouw van de zolder als een zwaan, als een brandende struik. Ik probeer me om te draaien, maar ik kan niet. Deze dans is dodelijk, of misschien wel leidende naar de poort van de hel. Ik sta verstijfd. De uitsteeksels en aanhangsels van haar jurk raken mij. Ik kijk naar haar door mijn glas wijn. De poort brandt. Ik probeer me ergens aan vast te klampen, maar zonder success, totdat ik de stem van tante Connie hoor. Ik kan niet terugroepen. Iemand knijpt mijn keel dicht, maar ik heb geen verlangen om terug te roepen. Ik ben als een boom geworteld in de grond. Ik heb het geheim van Medusa gezien : Alleen met de ogen van wijn kunnen wij haar bekijken. Ze gilt en schreeuwt nu ik het geheim heb ontdek. Ik gooi de wijn in haar gezicht, want ze wil me verscheuren. Dan staat ze in vlammen, en het gehele huis brandt. Ik moet hier weg. Maar de trappen zijn hier van vuur. Alles is van vuur. Ik besluit te blijven. Medusa schijnt aardiger dan ik dacht. Haar hoofden leven hier in een vreemde vrede. Roofdieren bespringen mij en verscheuren mij, en mijn hart is blij. Het is mijn vuur, het is omringd door mijn hart. Ik heb mijn weg hier doorheen gebeten. Een huis met standbeelden. Het is als een brandend strand, en een brandend oog leidt mij uit, om dieper in te gaan. De brandweerman houdt mij stevig vast. Zijn jas is glibberig. En dan brandt hij ook.

Tante Connie doet alsof er niets gebeurt is en staart mij aan. ‘Nog wat koffie, jongen?’ vraagt ze. Ik zeg niks. Tante Connie schenkt nog wat voor me in. Wie zwijgt stemt toe. Mijn oude bed in de kamer van de dochter van de graaf is versleten, scheuren in de matras, en de piano is vals. Maar niet minder mooi dan de gouden spulletjes van tante Connie. Als tante Connie lacht heb ik het gevoel dat ze op de daken fietst. Ik keek naar de vrouw van de zolder. Waren we niet net als Adam en Eva die door de brandende heg probeerden terug te keren naar het paradijs? En was dit paradijs een

mengsel tussen huizen en blote benen ? Ik keek naar de dochter van de graaf. Ik probeerde een weg door haar heen te graven. Maar ze hield alles tegen. Tante Connie dient de pudding op. Ik kan de borsten zien van de vrouw van het zolder, door haar doorzichtige jurk heen, en ze heeft haar jurk ook wel flink open. Haar borsten druipen nog, als de moederlijke fontein, maar er zijn geen babies. Ik besluit niets te eten. Hier kan ik niet tegen, en het is dodelijk. Als ik naar de dochter van de graaf kijk, dan zie ik hetzelfde tafereel. Het is onbeschoft tegen tante Connie om pudding te laten druipen terwijl zij pudding opdient. Ik kan oom Joop goed begrijpen dat hij zo ver mogelijk van de tafel afzit, als een bibberend hondje. Maar plotseling is het alsof de stoppen bij mij doorslaan. Ik voel me een baby, een hond zelfs, die gevoed moet worden. Wat een drama. Tante Connie ziet het aan mijn gezicht en raakt in paniek. Zelfs oom Joop staat op. Iedereen zit verstijfd. Ik begin met grote hapen van de pudding te eten, zodat al snel mijn hele gezicht eronder zit. Oom Joop lacht mij uit. Dit is de tuin van spot. Waarom zijn Adam en Eva hier teruggekeert. Ook de twee vrouwen lachen mij uit, terwijl ze hun jurken nog meer open trekken. En dan smeren ze de pudding over hun lichaam heen en gaan op de tafel liggen. ‘Ik heb al brood gehad,’ zegt oom Joop. Ik kan hier niet tegen. Zelfs een hond wordt beter behandeld. Ik word er erg stil van, en ga bij oom Joop zitten. ‘Je weet hoe vrouwen zijn,’ zegt oom Joop.

‘Dodelijk is het,’ zeg ik. ‘We hebben niet zomaar met een stel hoofden te maken. Het zijn de hoofden van Medusa.’

‘Kijk naar hen door het glas wijn,’ zegt oom Joop. Tante Connie loopt naar de vrouwen toe, en giet wijn over hen heen. ‘Wat een vertoning,’ zeg ik. ‘Dit is toch niet meer normaal.’

‘Ik dacht ook dat ik naar een ander feestje was gegaan,’ zei oom Joop.

‘Kom op, nu weten we het wel,’ zeg ik. ‘Zo lopen we de fanfare niet. Moet je dat nou eens kijken, ze vervuilen die hele tafel.’

‘Nee hoor,’ zegt de dochter van de graaf. ‘Dit is de oerbron, de big bang.’

‘Als je je maar niet verroert,’ schreeuwt tante Connie. ‘We gaan hier geen polonaise in de kamer houden, al mijn spulletjes worden vies. Is er nog respect in dit land ?’

‘Likken, bloedvriend,’ zegt de vrouw van het zolder tegen haar wederhelft. ‘Alsof je leven er vanaf hangt.’

‘Als jullie niet eten wat de pot schaft,’ zegt tante Connie, ‘dan sodemieteren jullie maar op.’

‘We vonden het eten heerlijk,’ zei de vrouw van het zolder, ‘maar we hebben onze eigen toetjes meegenomen.’

‘Contractbreuk,’ zegt tante Connie. ‘Dat hadden we niet afgesproken zo, en voor half geld komen jullie er echt niet langs. Ik voel me door jullie verschrikkelijk door de tang genomen, als je dat maar weet. Ik heb nog wat blokken hout nodig voor het tuinvuur.’

‘Ik dacht anders dat Adam wel tegen een grapje kon,’ zei de vrouw van het zolder, ‘maar mijnheer loopt daar in het hoekje te kniezen.’

‘Oh, toe maar, geef mij maar weer de schuld,’ zei ik. ‘Het is nu oorlog.’ Ineens stormden de vrouwen op mij af, en peperden mij in met pudding, en trokken me op de tafel. ‘Dit is nog eens een kersttoetje, een vijf-gangen toetje is aan ons welbested,’ zei de vrouw van het zolder. Ik was woedend. ‘Als ik ooit loskom, dan zul je wat beleven,’ riep ik.

Het was alsof alle machines ineens stilstonden. We staarden elkaar allemaal aan, maar deden niets. ‘Ode aan de kok,’ zei de dochter van de graaf. Na een tijdje lagen we in het bad, en het was nog gezellig ook. Het was als een lange brandende dag aan het strand. Ik was moe, ik had mijn portie wel gehad. Het was een vreemde gewaarwording dat roosjes zo konden zijn. Ik zou vanaf nu veel meer op mijn hoede zijn. Dit mocht niet nog een keer gebeuren. Tante Connie zou het niet overleven. Er groeiden sinds die dag struiken op het behang, die ervoor zouden moeten zorgen dat deze dingen nooit meer zouden gebeuren. Tante Connie was het goed zat, en huurde bewakers in, die een oogje in het zeil zouden houden. Ook liet ze overal cameras planten. We voelden ons vanaf die dag in ons huis bekeken. Maar de volgende keer dat we aan tafel zaten schoten bij mij weer de stoppen door. Ik verlangde zo naar de oermoeder, dat ik boven op de vrouw van het zolder klom, de stoel brak, en we vielen beiden op de grond. Een wachter schoot een pijl door mijn hoofd, net op tijd, en ik werd aan de muur gespietst. ‘Geef hem melk,’ zei tante Connie rustig. ‘Jullie moeten niet zo paniekerig doen.’ Pudding droop uit de borst van de vrouw van het zolder. Ik kon me niet bewegen. ‘Eerste hulp bij ongelukken,’ zei tante Connie. ‘Hij is dood, hij heeft een pijl dwars door z’n kop. Geef hem de melk des levens, stelletje koeien. Nou, waar wachten jullie op.’

‘Hij hangt te hoog, tante,’ zeiden de vrouwen.

- Nou dan spuit je maar. Druk de knopjes maar goed in.

‘Nee, hij is dood. Hij heeft Medusa gezien, en wie van haar melk drinkt gaat naar de hel.’

- Ik ben niet gelovig, stop met die onzin.

‘God, zelfs als je de tepels van Medusa ziet ben je al overgeleverd aan de vlammen van de hel, en haar duistere hulpjes.’

- Ja, die ken ik, rijden die hier niet de hele tijd rond? Medusa is al openlijk te kijk gezet, je hoeft het knopje van de tv maar aan te draaien.

‘Arme jongens.’

Ik kon naar de melk fluiten. De dames gingen ieder hun eigen kant op. Ik was in de tuin der wreedheden, ik was op sterven na de dood met die pijl in m’n kop. Oom Joop was behulpzaam en

trok de pijl uit mijn hoofd. Maar dat deed nog veel meer pijn, dus ik drukte hem er weer in. Even later klopte ik bij de vrouwen aan de deur, maar ze deden niet open. Ik sliep die nacht bij tante Connie en oom Joop in de huiskamer. De dag erna zaten ze allemaal aan tafel alsof er niets was gebeurd. ‘Zo, de meer dan dodelijke borsten van Medusa zijn ook weer van de partij,’ zei ik. De vrouwen zeiden niets. Ze aten gulzig en verslikten zich een paar keer. Het ging zoals gewoonlijk weer nergens over. ‘Leuk,’ zei ik. ‘We zitten hier aan tafel met vergif. Killers.’

‘Houd je mond,’ zei tante Connie. ‘Jij bent ook niet een van de braafsten.’ Plotseling stonden de vrouwen als een vrouw op, als Medusa, en de muren om ons heen begonnen te branden. ‘Zie,’ riep tante Connie. ‘Ik wist het. Medusa is gekomen om wraak te nemen. Ren voor je leven.’ Oom Joop gooide een deken om ons heen, en trok ons naar zijn kant. Hij was de slimste geweest want sinds de dames hier aten zat hij bijna nooit meer aan tafel. Een golf van geweld sloeg ons neer. Maar oom Joop gedroeg zich als een duivel, en dat moest wel, anders had hij niks bij Medusa in de pap te brokkelen. Ik heb oom Joop nog nooit zo te keer zien gaan. Al snel stond Medusa buiten het raam. ‘Ik wist wel dat die wijven een grote pot met vergif waren,’ zei hij. Ik had nog nooit zo’n groot machts-spel gezien. Ik trilde als een hondje. Oom Joop was een held.

Omdat Medusa ons bleef bezoeken kregen we een ander huis in een andere straat. Er groeiden hier zogenaamde borsten-struiken die vruchten hadden als tepels waaruit een sap voortkwam wat bestand was tegen het borstgif van Medusa. We konden zelfs hierdoor Medusa genezen van haarzelf. De vloek was al snel verbroken. Er hoefde verder geen apocalypse aan te pas te komen. Onze vriendschappen werden hersteld, en al snel leefden we hier weer met elkaar. Alles was veilig nu. We hadden onze condomen-boom gevonden.

Een vrouw leefde tussen de verdiepingen in, een vrouw in mijn hoofd, onderdrukt door de hedendaagse maatschappij, een deel gesloten door de hersenen. Medusa was de oorlogsgodin, weggepest door een maatschappij van valse vrede. Een vreemde vrede bracht haar terug. Zij kende de tuin van spot ook. Ze had die zelf gemaakt. Ook kende ze de tuin van edelheden en wreedheden, op maat gesneden. Ze had zich een weg door die tuin gebaand, terug naar het paradijs. Ze ontmoette haar Adam in de lucht, en leidde ook hem terug. Door de brandende heg gingen zij, en helemaal opgebrand kwamen zij aan. Heel snel kwamen zij erachter dat zij een cirkeltje hadden gelopen. Zo slaan dan al snel de stoppen door, en vinden ze de liefde in zichzelf, die na korte tijd niets dan haat blijkt te zijn. Het is alles niet wat het lijkt. Ik kreeg een fatalistische, nihilistische kijk op het leven door deze dingen. We waren weer terug bij af. Heel wat dromen waren kapot gesprongen, en we begonnen ons oude huis te missen, maar daar woonde een nieuwe familie in.

Waar we dan ook naartoe gaan, het is altijd hetzelfde. Laten we daarom naarbinnen keren, en elkaar daar vinden, of hele andere personen die eindelijk onze dromen kunnen waarmaken, maar dit is slechts ijdelheid, illusie. We jagen lucht achterna, iedereen weet het, maar we blijven proberen. We blijven happen naar de koek die voor ons wordt gehangen. We zijn geconditioneerd, slaven, hondjes van Pavlov. Alles is hier misleiding op misleiding. Ik begon een pessimist te worden, zwaar somber. Ik wilde niemand valse hoop geven, niemand voorliegen. We liepen de leugen achterna omdat er geen waarheid was, of was de waarheid gewoon in een heel klein hoekje ergens, daar waar we het onmogelijk zouden kunnen vinden? Maar alle dingen zijn toch mogelijk voor hen die geloven. En zo ging ik geloven. Niet in het kerkelijk geloof, maar in die vrouwen hier met hun gekke spelletjes. Misschien dat de grootste leugen ook diep in haar de waarheid droeg. Ik had kans, want ik had een pijl door mijn hoofd. Denken was fataal. Het moest van een andere kant komen. Maar ik merkte al snel dat die vrouwen een gesloten boek waren. Ik kwam er niet ver mee. En ik wilde toch ergens in geloven. Een grote trots was er, ergens diep binnenin. Iets wat mij over het ravijn kon laten zweven,

iets wat ik niet kon beschrijven, een mystiek gevoel. Oom Joop zei altijd dat een boek ons erdoor zou helpen, maar hij wist niet welk boek. Een popperige papieren kermis leek het. Tante Connie had een pop in een schoendoos verborgen, een pop waarin ze heilig geloofde dat deze ons allen redden zou. Vaak sta ik op het balkon en voel me tussen de huizen, tussen de bomen, tussen de rivieren, overal tussen.

Het is een wonder dat ik nog leef met die pijn door mijn hoofd. Op een dag voel ik me door het gevoel dat die pijn in mijn hoofd geeft zo in de wolken, zo extatisch, dat ik merk dat ik kan vliegen. Heel voorzichtig vlieg ik van het balkon, tussen de huizen door. Mensen vallen flauw achter de ramen. 'Bedrieger,' roept er iemand. Ik kan er niet mee zitten. Ook al zou het bedrog zijn, ik heb er een goede tijd mee. Ik vlieg naar de top van het hoogste huis in de buurt. Als ik naar beneden kijk is alles wit. Ook het hoge platte horizontale dak waarop ik sta. Ik ruik bosgeuren. Dan vlieg ik over de stad. Wat als ik dit alles zou kunnen ontsnappen. Ik besluit naar de volgende stad te vliegen, daar waar de fabrieks-wolken zijn. Ik houd van de rook. Ik hoop dat we er allemaal in verzuipen. Dat is beter dan wat we hadden. We hebben niets te verliezen. Maar dan roep ik mezelf tot orde. Er staan wat meiden voor een raam. Ze kijken verwonderd. Ik zwaai naar ze. Ze wenken me. Een van hen opent het raam, en ik vlieg naar binnen. 'Kijk, die kan vliegen,' zegt er een. 'Een truc,' zeg ik. 'Leer het me,' zegt een van de meiden. Ik vertel hen over de pijn in mijn kop. Ze giechelen een beetje. Al snel hangen ze aan me. 'Mag ik in jullie geloven,' vraag ik. 'Ik wil ergens in geloven.'

- Wij geloven in de dominee.

'Okay, maar dat is niet wat. Kan ik in jullie geloven?'

- Ik weet niet of ik daartoe bevoegd ben.

'Ik geloof in je.'

- Wat moet ik nu doen?

'Vlieg met me mee.'

- Ja, maar ik kan niet vliegen. Waarom blijf je niet gewoon hier. We hebben het hier erg naar onze zin.

'Okay.'

Ik bleef bij ze staan, en ze trokken me aan tafel. Ik moet zeggen ze waren een stuk netter dan de vrouwen die ik kende, de Medusa-vrouwen. Ze aten deftig, met mes en vork, geen geklieder. Ik staarde naar buiten, allemaal rook. Ik kon niet veel zien. Ze sliepen allemaal in de huiskamer op matrassen. Ik kreeg ook een matras. Ik sliep al snel. Ik merkte al snel dat ik in mezelf aan het bidden was tot hen. Ik was op zoek naar een geloof. De volgende dag namen ze mij mee naar de kerk. Ik moet zeggen dat het mij aardig beviel. De dominee was erg aardig. Hij had ook wel wijze dingen te zeggen, en liep voortdurend met zijn sleutels te rinkelen. Had hij misschien de sleutels om

Medusa te openen ? Na de kerkdienst liep ik op hem af om het hem te vragen. Zonder nadenken nam hij een sleutel van zijn sleutelhanger af en gaf het aan mij. 'Probeer het maar uit,' zei hij. Maar eigenlijk wilde ik hier niet meer weg. Deze mensen waren geweldig. Weer ging ik met de meiden mee naar hun huis. Omdat ik heel veel aan Medusa dacht, ben ik even later toch teruggegaan naar mijn eigen stad en huis. Ik begon direkt aan de Medusa-vrouwen te sleutelen. En het werkte, tot mijn eigen verbazing. Voor het eerst had ik het gevoel dat ik met hen ergens kwam. Alsof we de boom des levens hadden bereikt. We dronken koffie op het resultaat. Ik wilde de dominee bedanken, en vloog terug naar de andere stad. De meiden waren blij me weer te zien, en samen gingen we naar het huis van de dominee. De dominee was net zijn huis aan het schilderen. Na het bedankje nam ik afscheid van de meiden, en ging weer terug naar mijn eigen huis. Ik had Medusa verlost uit haar kooi.

Hoofdstuk 3. De Gespleten Aarde

De meiden hebben al snel ons huis gevonden, en de dominee ook. Ze waren met de dominee meegereden. De sleutel had namelijk een zendertje van binnen. Natuurlijk waren ze van harte welkom, maar de Medusa-vrouwen werden snel jaloers. Daar wist de dominee wel wat op, want die had veel meer sleutels. Wat me opviel was dat alles snel verstijfde. Alsof de sleutels veel openden, maar tegelijkertijd viel er ook zoveel dicht. We kregen het idee dat er een vloek op de sleutel lag. De dominee was niet overtuigd, want die geloofde heilig in zijn sleutels. Omdat hij zich steeds arroganter opstelde heeft tante Connie hem even later het huis uitgezet. Ik bewaarde de sleutels sindsdien. Die waren veel te gevaarlijk in de handen van een dominee. De meiden aanbaden inmiddels Medusa aan haar voeten. De dominee was woedend en noemde hen afgodendienaars. Ze waren niet meer welkom in zijn stad. Het bleek dat hij ook nog eens de burgemeester was. Medusa begon trouwens door deze aanbedding ook steeds meer te eisen. Haar voeten moesten gekust worden, anders zou ze alles vertrappen. Ik had allang spijt dat ik haar had verlost, maar het kwam allemaal door die sleutels. Op een gegeven moment was ik het zo zat dat ik de sleutels inslikte. Maar sindsdien ging het niet goed met mij. Ik begon zelf een Medusa te worden. Wie had dat ooit durven dromen dat ik ooit de god der wrake zou worden. Het liep uit op een gevecht met de andere Medusa om de macht. De Medusa begon een gevaarlijk mechanisme te worden. Voordat het nog erger zou worden besloot ik een volgende vliegtocht te beginnen. Ditmaal kwam ik in een andere stad met de hoogste gebouwen. Een oud vrouwtje deed haar raam open, en nodigde mij uit. Toen ik haar het verhaal over de sleutels vertelde scheen ze mij te kunnen helpen. Zij was namelijk een heks. Ik moest een bepaald kruidendrankje drinken, en dan zou ik de sleutels kunnen uitspuwen, en dan zou zij de sleutels omsmelten. Maar alles pakte anders uit. Het kruidendrankje werkte niet. Ik had de krachten van Medusa. Ik was immuun tegen hekserij. Ik moest onder ogen komen dat ik in een monster aan het veranderen was.

Ik strompelde naar de uitgang van deze tuin. Ik had het in zicht nu, en greep naar mijn buik. Ook al verdween de uitgang en de buitenste heg in het niets, en leek het alsof het verder van me af begon te liggen, ik liep toch door. Ik greep om me heen als tastende in het donker. Ik greep het touw mij toegeworpen. Een vriendelijk vrouwengezicht keek me aan. Rozensappen dropen in een fles. Ik hoorde gegorgel en gezang. Bloedende tuinen, zover het oog reikt, vermengd met regen, waar het oog van Medusa over waakt. Het koren dat het goud omhoog haalt, het licht der sterren weerkaatsende, haar vrucht wordt vastgehouden. Medusa waakt. Het houten huis kraakt onder het getal van de lelies. Hier heeft ze haar woning. Hier voedt zij haar raadsel, haar mysterie, waar prinsen op paarden al eeuwen naar zoeken. Nee, zij zullen niet vinden, want Medusa waakt over haar geheim. Haar kroning was een bespotting. Haar lijden was een ontmaskering, maar niemand is ooit tot haar parel gekomen, niemand heeft ooit haar zwaard gedragen. Allen sterven zij door een blik op haar te slaan. Tot steen werden zij in alle eeuwigheden. Haar discipel is zoek, haar beker

verloren. Zij heeft haarzelf nog nooit gezien. Zou zij het weten, dan zou zij sterven, daarom weet zij maar half. De rozengrachten hier zijn vol met parels. De mensen hier weten dat Medusa een geheim heeft, alleen ze kennen het niet. Ze hebben er alleen een glimp van opgevangen, en die glimp heeft hen voor altijd verblind.

Ik zit op mijn houten paard, mij hobbelpaard van vroeger, met mijn lange speer, mijn lans. 'Open de poort,' roep ik, maar alles zwijgt. Ik vlieg hoog, over de muur heen, maar hier is niks. De aarde is dus toch plat. Is dit het onverbiddelijke geheim van Medusa? Ik stort hier uit alles wat ik nog in mijn hoofd heb, alle puinhopen, alles gaargebraden, en kijk in de enorme diepte. Nee, het is een ravijn. De aarde is gespleten. Een groot werk moet dat geweest zijn, met de schaar des hemels. Daar aan de overkant weten de mensen niet dat ze niet weten. Ik vlieg weer terug, en omhels mijn Medusa, en mijn meiden. 'Ik ben aan de andere kant van de schaar geweest,' zei ik. 'Daar moeten we ook niet wezen. Vernietig alle spiegels. We staren wel in een glas wijn, met wijn van borstestruiken.' Ik strek mij uit. Ze zijn blij dat ik terug ben. Ik solliciteer bij de zeevaart. Ik waarschuw hen dat de aarde wel degelijk plat is, en dat verklaart ook waarom er zoveel schepen zijn gebleven. Ik word er kapitein. Als ik thuis ben speelt oom Joop vaak op het orgel. Maar ik ben niet veel thuis. Ik moet de zee afbakenen. Een hoge rand moet er gemaakt worden, waar niemand meer overheen kan tuimelen. Medusa is als een moeder die haar kinderen terugroept. Zij heeft de tuin gebouwd, en haar muren, en die moeten we eren, omdat het buiten veel erger is. Er is geen paradijs aan de andere kant van de heg, maar de heg spreekt tot de verbeelding. Ik zie nog meer paradijs in een pot pindakaas. Als ik thuis ben zijn de vrouwen blij, dan is het feest, maar een paradijs zal het nooit zijn, en hebben we dat wel nodig. We hebben toch elkaar.

Op een dag ga ik met de meiden voetballen op het pleintje. Via een tunnel komen we in een ander deel van de stad, in een winkelstraat. We slenteren door de straten. Ik neem hen mee naar de bakker, en koop wat special brood voor hen. Brood kan mij nooit te luxe zijn. Het is een levensnoodzaak. Bij de speelgoedwinkel wanen ze zich in het paradijs. Bij het tuinhek laten we alle zorgen achter ons. Voor de chocolade-winkel danst de vrouw van chocolade. Ze roept herinneringen bij me op, ze danst als een zwaan. We gaan de stoffige winkel binnen. Een grote notenkraker-eekhoorn staart ons aan. 'Ja,' zegt de winkelier, 'veel noten altijd in de chocolade, we hebben een verdrag met de notenindustrie. We kregen dit beeld van hen, toch aardig, vindt u niet.' Ik knikte. De meiden keken de man vriendelijk aan. We konden aan hem zien dat hij er blij van werd. 'Ik zal u vertellen, ik ben mijn vrouw verloren,' zei de winkelier. 'Ik mis haar echt, en er is nu een zee van ruimte boven, want ze had zoveel spullen en die zijn allemaal in haar graf meegegaan. Komt u maar even mee, dan laat ik het u zien.' Boven stond alles leeg. Ik staarde naar buiten, waar de chocolade-vrouw nog steeds danste. Ze was een zwerfster, en werd zo altijd genoemd.

Grote poppen van chocolade stonden in kasten. De man deed er erg zakelijk over, en kraste wat op papieren. Even later stonden we weer op straat. Aan het eind van de straat was een fontein. We zagen tante Connie lopen met een zware tas. 'Tante Connie,' riep ik. Ze had koffie gekocht, in allerlei soorten. Samen liepen we naar huis. Ik hielp haar de tas te dragen, en de meiden hielden ook wat spullen vast. Medusa wachtte ons op.

De Verslaving

Hij leefde alleen, diep in de natuur, eenzaam en verlaten. Hij leefde van giftige bessen die hem deden hallucineren. Dat was alles waarvan hij leefde. Hij leefde in tussen het morgenrood en avondrood. Vreemde natuurverschijnselen drongen zich aan hem op door de hallucinaties. Hij had naakte vrouwen in zijn hoofd die veranderden in wapenen. Het was altijd oorlog in zijn hoofd, als een oorlogstrauma. In de natuur was er geen plaats voor oorlog, maar de bessen maakten hem wild. Altijd was hij op zijn hoede, maar hij was geheel alleen. Als hij zich in het water waste dacht hij altijd dat het bloed was. Zijn hersenen waren zwaar aangetast door de bessen. Hij leefde in een hele andere realiteit. Als hij de bessen at dacht hij dat het vlees was van zijn prooi. Hij dacht dat hij een jager was, maar hij was half verlamd. Er waren hier geen dieren, alleen bessen. Er waren hier geen vrouwen, alleen dromen. De wilde bessen hadden bezit van hem genomen. En het waren geeneens bessen. Het was zaad, van een vreemde, wilde struik. Hij dacht dat het bessen waren. Het groeide in de bomen, overal door de wildernis. Als hij geen zaad had gegeten voelde hij zich eenzaam en depressief, en wilde hij niet meer leven, alhoewel hij de natuur steeds meer begon te bewonderen. En zo was de nieuwe realiteit in zijn hoofd een ziekte, maar het hielp hem te overleven. Hij was verslaafd aan verwoestende drugs, het giftige zaad van een boom.

Hij vond zijn ziekte mooi, hij aanbad zijn ziekte. Het was zijn kameraad. Hij voelde zich minder eenzaam als hij van het zaad had gegeten. De winters waren streng, en dan moest hij altijd onder de grond waar het zaad niet was. In de winters groeide het zaad niet, en dan hongerde hij uit, hebbende hallucinaties van de kou, maar ook de winters zelf waren slechts hallucinaties van het zaad.

Naakte vrouwen waren in zijn hallucinaties jacht gerei zodra hij dichterbij hen kwam. In zijn hoofd leefde hij van de jacht. Na de winter was hij te zwak om boven de grond te komen. Hij leefde van de aarde en zijn eigen urine. Zijn hersenen waren zo beschadigd dat hij bleef hallucineren. Hij hallucineerde over het zaad. De naakte vrouwen in zijn hoofd waren het zaad, maar hij wist dat het zaad giftig was en dat het zaad hem zou kunnen doden. Hij probeerde weg te komen van de naakte vrouwen, maar zij lieten hem niet gaan. Als hij probeerde te ontsnappen werd hij weer door hen gevangen in een wilde achtervolging. Hij was een verslaafde. De drugs liet hem niet meer gaan.

De Tuin Engel

Ze was gebonden aan de tuin. Buiten de tuin zou ze sterven.
Ik kwam haar alleen tegen in de tuin.
Het was een wonderschone tuin, dat wel,
De pracht van de stad ...

Ze had geheimen,
Ik wist niet welke,
Erover praten kon ze niet,
Altijd sliep ze in een stenen bed, ergens diep in de tuin,
En ook zichzelf was van steen, en soms een engel ...

De engel van de tuin werd ze genoemd,
Haar water had genezende krachten,
Diep in de tuin

Op een dag nam ze mij aan haar hand,
Tot de diepte van haar tuin,
Als een wildernis was het hier,
Niemand mocht hier ooit komen,
Ze tilde mij over het hek

Ze gebood me te rennen, en dat deed ik,
En plots was ik ook van steen,
Als betoverd door de tuin,
Ik kon de schoonheid niet dragen

Soms ben ik een engel, soms ben ik van steen,
En nu leef ik langs alles heen,
In een droom wereld leef ik nu,
Sinds de dag dat zij mij meenam ...

De Vijfde Rivier

Hij woonde op een onbewoond eiland en hij hallucineerde vanwege de honger waarin hij leefde. Alles wat hier op het eiland groeide was giftig, en hij durfde het niet te eten. De honger visioenen werden erger en erger, maar ook hield het hem in leven op een vreemde manier. Het was alsof de giftige bessen en het giftige zaad om hem heen hem beschermde tegen de dood. In deze natuur waren er andere wetten. Je stierf niet door de honger, maar je kwam erdoor tot leven.

Ook dit was slechts een hallucinatie want hij was niet op een onbewoond eiland, maar in de woestijn van de honger planeet, die een woestijn planeet was.

Hij moest over vijf rivieren : de urine rivier, de tranen rivier, de rivier van slaap, de rivier des doods, en daarna de rivier van depressie. Toen hij over de rivier van depressie was gegaan, de vijfde rivier, zag hij donkere vrouwen aan de oever. Vissersvrouwen met netten, en ze haalden hem naar binnen. Ze deden alsof hij een vis was die ze hadden gevangen. Hij werd naar hun kamp geleid, en aan een paal gebonden. Hij was zwaar depressief. Hij wilde niet meer leven, maar het was alsof de vrouwen hem in leven hielden, alsof ze zijn medicijnen waren.

De medicijnen hadden zo hun bijwerkingen. Hij werd afhankelijk en zij lieten hem werken. Hij kwam echter niet vrij van zijn depressie. Het was alsof ze een gat in de markt hadden gevonden. Ze lieten hem ertussen hangen.

Ze hadden rokjes van veren, van de kippen van zijn gedachtes. Ze molken hem helemaal uit. Ze visten in de wateren van zijn depressies en trauma's, op zoek naar een reactie, als psychiaters op zoek naar geld, prikkende in zijn wonden. Hij was een patiënt die ze niet meer lieten gaan.

jan appelboom

Jan was veranderd in een appelboom. Hij wist niet hoe het kwam. Hij stond nu langs een weggetje, en riep telkens, maar niemand hoorde hem.

Hij dacht wat na, en toen wist hij het weer. Een heks had hem op een nacht iets gegeven, en toen had hij ervan gegeten. En die heks was zijn eigen moeder. Zijn vader was een bullebak van een reus. Hij wilde niet naar hen terug, maar een appelboom wilde hij ook niet zijn. Nu ja, het moest maar. Er zat niets anders op.

Op een dag kwam er een vrouw langs op een fiets. Ze stapte af en begon appels te plukken om ze in haar mandje te doen. 'Blijf van me af,' zei Jan, maar ze hoorde het niet.

Oh, dus appels willen de mensen hebben, dacht Jan bij zichzelf. Nou, die kunnen ze krijgen. Hij begon te blazen, te puffen en te hijgen, en begon supersnelle appels voort te brengen die overal om hem heen begonnen te vallen en te rollen. Van schrik fietste de vrouw weg, maar de appels kwamen achter haar aan. Het was een appel nachtmerrie.

'Nee, nee !' riep Jan. 'Ik wil geen appelboom zijn. Ik wil niet woest worden. Dat doet zo'n pijn.' En hij begon te jammeren, totdat hij wakker werd in zijn bed. 'Pfffff,' dacht hij. 'k Ben gelukkig toch geen appelboom.' Hij ging die dag fluitend naar school, en gaf de juffrouw een kus op haar wang. 'Zeg Jan, wat is er toch met jou gebeurd ?' vroeg de juffrouw.

'Ach juffrouw,' zei Jan, 'k ben zo blij dat ik geen appelboom ben.'

Daar moest de juffrouw wel even om lachen. 'Mallerd,' zei ze, 'natuurlijk ben jij geen appelboom. Waarom zou je dat denken?'

'Ach,' zei Jan, 't had toch zo kunnen gebeuren. Ik had er vannacht immers over gedroomd.'

'Ja, dromen zijn dromen, die zijn niet echt,' zei de de juffrouw.

'Ik moet u iets vertellen,' zei Jan.

'Wat is het, Jan!' vroeg de juffrouw.

'Dat slechte rapport, hè, zou dat de reden zijn waarom ik zo naar heb gedroomd?' vroeg Jan.

'Ik denk dat je teveel televisie hebt gekeken,' zei de juffrouw.

'Ja, dat vooral,' zei Jan, 'en dat was ook de reden waarom ik zo'n slecht rapport had.'

'Voortaan beter doen dan, Jan,' zei de juffrouw.

Hij pakte de juffrouw vast. 'Juffrouw, wilt u met me dansen?' vroeg Jan ineens. Hij begon aan haar te trekken alsof ze een pop was.

Niet doen Jan, zei de juffrouw. Maar Jan hield niet op. Hij begon met haar te dansen, geheel tegen haar wil. Ze begon toen om hulp te roepen. 'Was je maar een appelboom, Jan,' zei de juffrouw. 'Dat is beter dan dit.'

'Nee, veel erger,' zei Jan. 'Ik was zo kwaad. Ik begon zoveel appels voort te brengen en ik bedolf de hele wereld onder appels.'

'Toe Jan, doe dat niet met mij,' zei de juffrouw. Ze smeekte hem, en ze had een vuurrood hoofd. 'Wat had ik alweer voor cijfers juffrouw?' vroeg Jan.

'Hele goeien,' zei de juffrouw. 'Laat me daarom nu maar los.'

'Dat gaat zomaar niet,' zei Jan.

'Dan ga ik je vader bellen,' zei de juffrouw, 'en de politie.'

'Jij gaat niks,' zei Jan. 'Jij gaat dansen, met mij.'

'Jan, ik ben je onderwijzeres, niet je danspartner,' zei de juffrouw.

'Dat bepaal ik zelf nog wel,' zei Jan. Hij draaide allemaal rondjes met haar en het ging steeds harder.

'Toe dan, Jan, we vliegen straks uit de bocht,' zei de juffrouw.

'Niks mee te maken,' zei Jan.

De juffrouw begon nog harder om hulp te roepen.

'Nee, nee !' riep Jan. 'Ik wil dit niet zijn !' En hij begon te jammeren, en werd toen wakker in bed, helemaal bezweet. 'Weer een droom,' zei Jan. 'Oh ja, ik ben ziek.'

Zijn moeder kwam binnen met melk en koekjes.

'Weg met die troep,' zei hij. 'Ik wil niks meer van je hebben.'

'Waarom niet ?' zei zijn moeder. 'Je bent ziek.'

'Je bent een heks,' zei Jan. 'Ik wil hier trouwens niet wezen.'

'Maar je bent ziek,' zei zijn moeder. 'Je moet binnen blijven en wat eten en drinken.'

'Je kan de pot op !' riep Jan, en hij sprong zo door het raam heen, en rende het bos in. 'Weg, ik moet weg van hier,' zei Jan tegen zichzelf, terwijl hij bleef rennen. Maar weer begon hij te veranderen in een appelboom, en ditmaal was hij nog woester dan tevoren, allemaal op zijn moeder. Hij begon te blazen, te hijgen en te puffen, en weer bracht hij supersnel appels voort die van de boom begonnen te vallen, en richting het huis waar hij vandaan kwam te rollen. 'Goedzo,' dacht hij. 'Ik zal ze bedelven onder appels.' Maar zijn woede deed hem pijn, en hij begon weer te roepen. 'Nee, nee !' riep hij. Maar dit keer werd hij niet wakker. Waarschijnlijk droomde hij dit keer dan niet, of was het echt een hele lange droom. Hij begon te groeien en te groeien, boven de wolken uit, en begon de appels uit te storten in de wereld onder hem. 'Ik ben die wereld zat, en die dromen van mij !' riep hij. Nog steeds werd hij niet wakker. 'Die vuile heks,' dacht hij. 'Die heeft dit allemaal op haar geweten.' En hij begon ook appels uit te spuwen. Hij werd woester en woester, alsof hij ontplofte. Hij blaaste zichzelf zo enorm op, en dan spoot hij de appels voort. Hij was in oorlog met de wereld. Maar ja, beter dan kogels.

Toen werd Jan toch weer wakker. Hij was helemaal bezweet. Oh ja, gelukkig. Hij woonde niet meer bij zijn vader en moeder. Hij woonde bij zijn juffrouw nu, en die was heel aardig. Hij liep naar haar kamer. Hij voelde zich ziek. Hijgend en puffend ging hij haar kamer binnen. 'Heb je naar gedroomd ? vroeg ze.

'Ja, hoe raad je het,' zei hij. 'Ik was een appelboom, en toen ging alles mis.' Ze ging naar hem toe, en nam hem in haar armen. Toen begon ze hem te sussen. 'En het ging weer over mijn vader en moeder,' zei hij.

'Ze zijn dood,' zei de juffrouw. 'Ik ben nu je moeder.'

Hij glimlachte. 'En je bent geen appelboom,' zei ze, 'mallerd.'

'Ik droomde ook dat we ruzie hadden, jij en ik,' zei hij. 'Ik dwong je om met me te dansen. Ik kon me niet inhouden. Ik kon niet stoppen. Totdat ik nee, nee riep, en toen werd ik wakker, terwijl ik eigenlijk nog steeds sliep.'

'Mijn liefde is mijn woord,' zei de juffrouw. 'Mijn liefde is de tuchtigende kennis. Mijn liefde is de honger, want er staat zoveel overmaat op de loer, en overmaat schaadt.'

'Je had predikant moeten worden,' zei Jan.

'Dat ben ik ook,' zei de juffrouw.

'Leidt me dan door dit tranendal,' zei Jan, 'want ik begrijp er niks meer van.'

'Je moet de honger leren kennen,' zei de juffrouw.

de dompteur

Er was circus in de stad. Een dompteur moet altijd genoeg afstand houden, ook van de circus bezoekers. Ook van zijn familie. Het is een gevaarlijk beroep. Levensgevaarlijk.

De dompteur stond bij zijn leeuwen. Hij gooide ze telkens wat voedsel toe om ze rustig te houden. Dat ging niet altijd goed, en dan moest hij wel zijn zweep gebruiken.

Karel was dompteur.
Had zijn handen vol eraan.

Op een dag kwam zijn grootmoeder hem opzoeken.
Ook die moest hij temmen.
Ze was gevaarlijk als een leeuw.
Hij moest haar telkens iets toegooien, en als dat niet goed ging zijn zweep gebruiken.
Hij kwam uit een gevaarlijke familie.
Hij was ontsnapt, maar ze stalkten hem nog steeds.
Hij kwam maar niet van ze af, maar hij kon ze wel temmen als dompteur.

Hij gaf haar wat geld, en toen moest ze van hem opdonderen.
Dat wilde ze niet, dus toen begon hij geweld te gebruiken.
Zo ging dat vaak met familie.
Maar ja, circus artiesten zijn ook nomaden, dus ze trekken altijd weer verder, en ditmaal wilde de dompteur zo ver gaan dat zijn familie hem niet meer zou volgen.
Het circus stemde in, en daar gingen ze.
Ze gingen de grens over, en traden op in totaal ander gebied.
Ze gingen landen binnen waar een strenge controle was, waarvoor ze allerlei ingewikkelde papieren en vergunningen nodig hadden, en zo kon zijn familie hem dus niet volgen.
Dat was dus jammer voor hen, maar voor hem was het winst. Hij was immers dompteur.

Op een dag kwam zijn dochter hem opzoeken.
'Hoe ben jij hier allemaal doorheen gekomen?' vroeg hij.
Hij was helemaal verbaasd.
'Mamma kent de koningin van het land,' zei ze. 'Zij heeft wat kunnen regelen.'

'Nou, zeg dan maar wat je wil worden in het circus,' zei hij.

'Een clown,' zei ze.

'Nou,' zei hij. 'Dat komt goed uit. We hebben nog een clown nodig.'

Maar het ging helemaal fout. Iedereen schudde altijd zijn hoofd als ze opkwam. Het zat niet in haar bloed. Ze wilde toen een bloem zijn, en liep rond met een bloemenpak aan met een grote bloem op haar hoofd als muts. De mensen vonden het prachtig. Het circus trok velen aan die de prachtige bloem wilden zien. Op een dag kwamen ook haar moeder kijken, en de koningin.

Op een dag nam de dompteur haar in zijn caravan, en gaf haar wat geld. 'Hier, bouw je eigen circus maar,' zei hij tegen haar.

Het was een hoop geld, maar daar kon ze een prachtig circus voor kopen en opbouwen.

Haar moeder wilde er ook in werken als bloem, en ook de koningin, en er was een hele optocht van bloemen, en ze trokken overal naartoe, door bergen en dalen. Het gaf ook wat rust voor de dompteur, want altijd maar weer lag de druk op zijn circus. Het was een goede afleiding en een keer wat anders.

Op een dag was de moeder van het meisje ook bij de dompteur in de caravan. Ook zij kreeg geld voor haar eigen circus. Dat gaf nog meer rust voor de dompteur.

de etalage pop

Ze kon zich niet bewegen. Ze was een etalage pop. Telkens moest ze hier maar staan. Niemand nam haar mee. Ze droomde van vrijheid, maar die kwam maar nooit. Ze wist niet eens hoe ze hier was gekomen. Ze keek vaak naar de voorbijgangers, en zag hen naar haar kijken. Ze wilde soms wat zeggen, maar kon het niet. Ze was immers een etalage pop. Op een dag was het oorlog in de stad. Er werd een steen door de ruiten gegooid en er was overal brand. Ineens merkte ze dat ze zich kon bewegen en nam direct de benen. Ze rende helemaal naar achteren, naar het magazijn. Toen de winkelier haar zag viel hij flauw. Ze rende door totdat ze uit het gebouw was. Hier was een tuin en achter de tuin was een hek waar ze overheen klom, en toen rende ze de wildernis in. Ze ontdeed haarzelf van al haar kleren en deed haar grote hoed af en gooide het weg. Ergens in een bosmeertje ging ze baden. Ze keek naar achteren. De stad was brandende. Ze wist niet hoe het kon, maar ze was vrij nu. Nu moest ze zien te overleven. Na een tijd lopen door het bos kwam ze bij een indianenkamp aan. Ze keken haar allemaal heel vreemd aan. 'Dit kan toch niet,' zei het opperhoofd. 'Ze lijkt wel op een pop.'

'Oh, daar heb ik wel wat voor,' zei de medicijnenman. Ze kreeg toen een soepje met kruiden. 'Ik kan me weer goed bewegen,' zei ze toen. 'Ik voel me helemaal geen pop meer.'

'Je ziet er ook niet meer als een pop uit,' zei de medicijnenman glimlachend. 'De natuur weet altijd wel raad met dit soort dingen.'

'Moet ik niet terug ?' vroeg ze, terwijl ze naar achteren keek.

'Nee,' zei de medicijnman, 'je kan hier wel blijven.'

'Oh goed,' zei ze, 'want ik wil helemaal niet terug.'

'Er is ook geen weg meer terug,' zei de medicijnman. 'De stad is afgebrand.'

'En er zijn geen andere steden ?' vroeg ze.

'Nee,' zei de medicijnman, 'ook allemaal afgebrand.'

'Hoe kwam dat ?' vroeg ze.

De medicijnman haalde zijn schouders op. 'Ze maken elkaar allemaal af daar.'

'I ... ik kan hier niet blijven,' stamelde ze. 'Ik voel me weer als een pop.' Ze stond op en rende terug het bos in, richting de brandende stad, en rende toen zo het vuur in.

'Ah, vuur !' riep ze, terwijl ze begon te branden. 'Eindelijk vrij.'

De medicijnman en het opperhoofd waren haar gevolgd. 'Wat doe je nu !' riep het opperhoofd, terwijl ze zag dat de medicijnman hem aanstootte. 'Ik ben vrij nu !' riep ze.

'Ja, maar je brandt !' riep het opperhoofd. Weer zag ze hoe de medicijnman hem aanstootte.

Haar poppenvles begon weg te smelten. Eronder was niets dan metaal. Het was vuurvast metaal. 'Ik ben ook niet kapot te krijgen !' riep ze.

'Wacht hier maar !' riep de medicijnman. Na een tijd plofte ze vermoeid neer in het zand. De medicijnman begon haar uit elkaar te schroeven. 'Wat doe je nu ?' vroeg het opperhoofd. Weer stootte de medicijnman hem aan. 'Ik ben bezig,' zei de medicijnman.

Ze sprak niet meer, zoals ze eerst niet sprak. Dit was wat er van haar was overgebleven, en de medicijnman was nog niet klaar. Hij begon haar helemaal opnieuw te maken. Ze was nu een donkere vrouw en leek op een indiaan. Maar de medicijnman schudde zijn hoofd. 'Nee, nee, dat is het niet,' zei hij. Hij begon haar weer uit elkaar te schroeven en gooide de onderdelen stuk voor stuk in een rivier dichtbij waar krokodillen waren. Die lustten de onderdelen wel, en konden het ook verteren. 'Wat heb je nu gedaan ?' riep het opperhoofd in paniek. 'Je hebt haar omgebracht !'

'Welnee,' zei de medicijnman. 'Ze was maar een pop.'

'Misschien ben jij ook wel een pop,' zei het opperhoofd. 'Je lijkt wel gek.'

'Prik er eens in,' zei de medicijnman.

Waarin ?' vroeg het opperhoofd.

'Nou, in mijn huid, dan zie je of ik een pop ben of niet,' zei de medicijnman.

Voorzichtig stak het opperhoofd met een scherp voorwerp in de huid van de medicijnman. Die gaf

geen kik.

'Je bent een pop,' zei het opperhoofd.

Ook het indianendorp was inmiddels gaan branden vanwege de vele bosbranden die vanuit de stad waren gekomen. Het opperhoofd keek om zich heen, en zag overal rook. 'En wat heb ik aan je als je slechts een pop bent ? En nog een gevaarlijke pop ook,' zei het opperhoofd. 'Misschien moet ik jou dan ook maar aan de krokodillen voeren.'

'Schroef me dan wel eerst uit elkaar,' zei de medicijnman.

'Wat ?' vroeg het opperhoofd. 'Ben je gek geworden ?'

Ineens kwam de vrouw uit het water. 'Hoe kan dat ?' vroeg het opperhoofd. 'Ik dacht dat je door krokodillen was opgevreten ?'

'Ze hebben me weer uitgespuwd,' zei de vrouw.

'Waarom ?' vroeg het opperhoofd, 'en ben je nu geen pop meer dan ?'

'Nou ja, het metaal hebben ze gegeten,' zei de vrouw. 'Maar ik ben meer dan het metaal. Ik zat in het metaal opgesloten.'

'Pardon, pardon,' zei het opperhoofd. 'Ik had van deze zaken geen verstand. Ik heb u verkeerd beoordeeld medicijnman.'

'In het vervolg dan je bek houden,' zei de medicijnman, 'en laat alles aan de experts over.'

'Begrepen,' zei het opperhoofd. 'En omdat ik me zo stom heb gedragen ben jij vanaf nu het opperhoofd,' zei hij tegen de medicijnman.

'Laat dat deze vrouw maar wezen,' zei de medicijnman.

En toen hebben ze samen het indianendorp weer opgebouwd.

zomerliefde

Ze gaf hem een laatste kus, en toen moesten ze gaan. De vakantie zat er weer op. Hij zou weer teruggaan naar zijn eigen land, en zij zou teruggaan naar Amsterdam. Het was een mooie zomervakantie geweest. Ja, ze hadden wel adressen uitgewisseld. Ze zouden elkaar schrijven. Maar

ja, hoe vaak kwam dat er echt van met vakantie liefdes ? Vaak was het uit het oog uit het hart. Het dagelijkse leven had genoeg aan zichzelf.

Wel zei ze nog tegen hem : 'Je mag me wel een keer komen opzoeken in Amsterdam.' Hij dacht dat het een grapje was.

Toen ze thuis was was ze hem eigenlijk alweer vergeten. Het normale leven begon weer. Ze moest weer naar die rotschool ook. Pas na een week dacht ze weer aan hem, en besloot hem te schrijven. Gewoon een kort briefje. Na een maand kreeg ze een antwoord terug. Ook een heel kort briefje. Hij schreef over zijn hondje. Ook dat hij een gedicht voor haar had geschreven, maar hij durfde haar het niet te schrijven. Het was een geheimpje ook. Hierdoor was ze wel vertederd en eigenlijk kon ze sinds toen alleen nog maar aan hem denken. Eigenlijk dacht ze niet eens zoveel aan hemzelf dan, maar aan dat gedichtje. Wat zou erin staan ? Waarom deed hij er zo geheimzinnig over, en waarom durfde hij het haar niet te schrijven ?

Ze schreef weer een kort briefje terug waarin ze hem probeerde over te halen om het gedichtje voor haar op te schrijven, want ze was erg nieuwsgierig, en het dreef haar gek. In het korte briefje begon ze toen ook heel geheimzinnig te doen, iets wat ze hem wilde vertellen. Eigenlijk probeerde ze hem een soort ruil aan te bieden. Hij moest haar zijn geheim vertellen, dan zou zij haar geheim vertellen. pas na twee maanden kreeg ze een antwoord terug. Hij schreef dat zijn hondje dood was, en dat hij eigenlijk alleen maar aan het hondje moest denken, en dat het hem depressief had gemaakt. 'Hij is ook zo gevoelig, met een goed hart,' dacht ze. Dat trok haar erg in hem aan. Ze schreef toen een brief terug, iets langer om hem op te vrolijken, maar daar kreeg ze nooit geen antwoord meer op. Ze begon zich zorgen te maken, maar door haar eigen zorgen van de dag moest ze toch verder leven, en begon ze hem uiteindelijk te vergeten. Jaren gingen voorbij.

Heel soms dacht ze nog wel eens terug aan haar zomerliefde. Ze wist dat zomerliefdes eigenlijk nauwelijks standhielden. Op een dag las ze over een zanger die naar Amsterdam zou komen, uit het buitenland. Toen ze de naam las dacht ze : 'Maar dat is hem, mijn vakantie liefde. Waarom heeft hij nooit meer wat van zich laten horen ?' Ze wilde hem zien, en ging naar het concert. Ze ging vooraan zitten, zodat ze hem goed kon zien. Toen hij opkwam leek hij haar niet aan te kijken. Het was mooie muziek, dat wel. Ze had er een brok van in haar keel. 'Waarom, waarom ?' dacht ze telkens, terwijl ze ook wist dat zomerliefdes meestal gewoon verwaterden. Opeens ergens midden in een lied keek hij haar recht in de ogen. Er gleed even een warmte door haar heen. Zou hij haar herkennen ? Het was al vele jaren geleden. Ze was zoveel ouder geworden, volwassener. Hij bleef maar naar haar kijken. Toen kwam hij ook nog naar haar toe, en zong verder tegen haar, en nam haar hand. Hij ging gewoon het publiek in. 'Waarom,' fluisterde ze in zijn oor met tranen in haar ogen. Toen liet hij haar hand weer los en ging terug op het podium om het liedje af te maken, en begon toen met het volgende liedje. Het liedje ging over een zomerliefde, over hoeveel hij van haar hield, maar dat hij haar los moest laten. Hij zong over zijn depressies, dat het hem gek dreef, en dat hij pillen begon te slikken die rare dingen met zijn hoofd deden. Hij wilde haar hier niet doorheen laten gaan. Hij wilde dat ze mooie herinneringen aan hem had. Hij wilde haar er niet mee belasten. Ze keek hem aan met tranen in haar ogen. Dit ging over haar. Hij keek weer naar haar.

Na het concert ging ze naar hem toe. Hij nam haar naar de kleedkamer. 'Kom met me mee naar huis,' zei ze. 'Je hebt me nu eindelijk na al die jaren je gedicht verteld, je geheim, en nu zal ik je mijn geheim vertellen.' Toen ze in haar huis waren keek ze hem aan. 'Ik wilde je vroeger ook wat vertellen, namelijk dat het mijn droom was een nachtzuster te worden, en ik wilde beginnen een nachtzuster te zijn voor jou. Ik had het je moeten schrijven, maar ik wist niet hoe. Ik was misschien net als jij te jong om alles in me uit te drukken.'

Einde

de gulle bliksem

Ik was de baas van een zwemparadijs.

De gulle bliksem werd ik genoemd.

Ik bracht er daklozen en armen in onder, en kapotte families.

Zo ook mijn eigen familie.

Maar omdat ik het nogal druk had met mijn werk was ik er nooit.

En dan maar verhalen over mij verzinnen, pure roddel.

Ik zou dit zijn, en ik zou dat zijn.

Ik leefde in de hemel, was een opgenomene, en had deze hemel gemaakt, maar nog was het niet goed genoeg voor hen. Het was nooit goed.

Op een dag kwam ik binnen op hun feest.

Ik confronteerde hen met het feit hoe ze over mij hadden gelogen, en dat ze mij moesten rectificeren. Ik zei : Weten jullie dan niet wie ik ben ?

Ik ben de bliksem.

Ze kenden mij niet omdat ik er nooit was.

Het had iets met het verleden te maken. Deze mensen waren levensgevaarlijk.

En maar over mij roddelen en fantaseren om de gaten op te vullen.

Ik ben de bliksem, zei ik. Onthoud het goed. En toen ging ik er weer als de bliksem vandoor.

Nu hadden ze weer wat om over te roddelen, want dat zouden ze weer helemaal verkeerd gaan uitleggen, zoals ze dat altijd deden, wat ik ook zei, en daarom sprak ik bijna niet meer.

Ik had geen zin om russisch roulette te spelen.

Ik was de baas van een zwemparadijs.

Ik was de gulle bliksem.

de schat met het bijen alarm

Jan Hielke woonde in het stadje Lagerhorst waar zijn vader chirurgijn was. Jan Hielke sjouwde rond met een tv, op een kar. Dat had zijn vader hem opgedragen om de mensen op te vrolijken tijdens de epidemie, want zijn vader had het veel te druk. Er kwamen veel te veel mensen bij hem, en hij werd erdoor overspoeld. Daarom moest Jan Hielke voor wat afleiding zorgen, en zijn vader zei tegen hem dat hij ook maar flink de zot moest uithangen. Maar Jan Hielke had hier helemaal geen zin in. Hij haatte de stad en z'n gierige mensen. Daarom vertrok hij stilletjes naar het bos met zijn tv op de kar. Ergens diep in het bos woonde een heks, heks Zotz. Ze stonk altijd, en maakte van alles een rotzooitje. Daarom ging eigenlijk niemand naar het bos. Het was er erg rustig. Wel dumpten ze al hun vuilnis in het bos.

Het terrein van heks Zotz werd bewaakt door bijen, die nogal erg agressief konden worden. Jan Hielke moest dus op zijn hoede zijn. Heks Zotz scheen ook een schat te bewaken, maar grotendeels zorgden de bijen voor de bewaking. Heks Zotz was nogal een luie heks. De stank kwam Jan Hielke tegemoet, maar hij zette gewoon door. Op een gegeven moment was hij omringd door bijen. Ze begonnen hem overal te prikken. Maar Jan Hielke liep gewoon door. Het was immers beter dan te zijn in de stad Lagerhorst. Moet je je voorstellen wat een vreselijke stad het moet zijn geweest, nog erger dan de stank en de bijen hier, en een heks in de buurt. Maar ja, Jan Hielke dacht ook aan de schat. Dat moest toch wel iets heel bijzonders zijn, dus hij nam het geprik en de stank maar op de koop toe, en alle rotzooi die hij zag. Toen hij bij de heks was aangekomen lag ze in bed. Ze was ziek. Zij was ook platgeslagen door de epidemie en ze was verbaasd dat hij gewoon rechtop stond.

'Wat kom je doen ?' krijste ze.

'Even kijken of alles in orde met u is,' zei Jan Hielke.

'Ja, daar ben je de zoon van de chirurgijn voor,' kraste de heks. 'Verder nog iets te melden ?'

'Niet veel,' zei Jan Hielke.

't Is zeker niet goed in de stad,' kraste de heks. 'Je zegt niet veel. Of kom je voor mijn schat ?'

'Eigenlijk wel, ja,' zei Jan Hielke. 'Wat is het voor een schat ?'

'Oh, niets bijzonders,' kraste de heks. 'Allemaal rotzooi.'

'Ja, ja,' zei Jan Hielke, en ging door een deur verder het gebouw in waar de heks woonde.

'Niet naar de keuken gaan, daar staat de schat, en 't is vol met bijen,' kraste de heks.

'Bedankt voor de tip,' zei Jan Hielke. 'Wat is het voor schat ?'

'Zoals ik al zei : allemaal rotzooi,' zei de heks.

'Waarom bewaak je het dan, en waarom is het in de keuken ?' vroeg Jan Hielke. 'Geen wonder dat je er ziek van wordt.'

'Och, ik houd van rotzooi,' zei de heks. 't Heeft veel waarde voor me, veel meer dan de troep van de stad.'

'Ik zit ook zo in elkaar,' zei Jan Hielke, 'maar die stank hier is niks.'

'Beter dan de stank van de stad,' zei de heks.

'Oh, auto stank, dat is waar,' zei Jan Hielke.

'En giftige medicijnen stank, fabrieks stank, en wat voor stank dan nog meer,' zei de heks.

'Dat is ook weer waar,' zei Jan Hielke.

'Nou, we kunnen het dus best goed met elkaar vinden,' zei de heks.

'Ik denk het niet,' zei Jan Hielke, en liep toen door. Hij hoorde de heks krijsen. Deze gang was heel gammel en lang, en de vloer kraakte onder zijn voeten. Toen werd hij weer gestoken, maar ditmaal veel harder. En het begon in zijn haar te zitten, en handen begonnen uit de muren te komen om aan hem te trekken, en voeten kwamen uit de muur om hem te schoppen. Verder kon hij het niet goed zien, want het was nogal donker. Hij besloot maar te rennen, maar het werd erger en erger, en hij hoorde hard geschreeuw recht van voren naar hem toekomen. Hij wist niet hoe snel hij zich toen moest omdraaien om hier weg te komen en weg van die heks, terug naar zijn kar met de tv, en terug naar Lagerhorst. Maar ook dat beviel hem niet, maar hij moest. Of toch niet ?

Hij klikte de tv aan en hoorde wonderlijke verhalen over een wereld onder de grond. En toen is hij daar maar naartoe gegaan.

Einde

de schat met het bijen alarm 2

Toen Jan Hielke in de wereld onder de grond was aangekomen was het niet zoals de verhalen op de tv. Het was hier nog wel smeriger als bij de heks, en er waren ook weer allemaal bijen, of misschien moest hij nog dieper. Hij had al een uur gelopen door een tunnel, en was toen ergens een pijp ingedaald. Het was hier verder wel puur natuur, maar weer alsof er hier allemaal vuilnis was uitgestort, en misschien kwam het wel van boven, van de stad, of van de heks. Jan Hielke moest zijn neus dichtknijpen. Een hele grote bij staarde naar hem van achter een boom. Die bij was wel bijna net zo groot als Jan Hielke.

De bij zag er bijna net uit als een mens. 'Ik heb ook nog een zus,' zei de bij.

'Wie ben je ?' vroeg Jan Hielke verbaasd.

'De bijenkoningin, maar zeg maar gerust 'u'.'

Ze kwam toen op hem af om hem te steken. Er gleed een sapje over hem heen. Toen reikte ze hem een spiegel aan. Het was een koninklijke spiegel omringd door goud. 'Kijk !' brulde ze. Jan Hielke kon bijna niet praten van de pijn van het steken, en keek in de spiegel. Hij zag er witter uit dan normaal.

'Een stuk schoner,' zei de bijenkoningin. 'Ik heb je goed gewassen.'

'Het is hier anders niet schoon,' stamelde Jan Hielke. 'Het is hier nog wel een grotere rotzooi dan boven de grond.'

'Dat lijkt maar zo,' zei de bijenkoningin. 'Zo moet je het niet zien.'

'Maar ze dumpen de vuilnis hier ?' vroeg Jan Hielke, die weer een beetje kon spreken na al het gesteeek en geprik.

'Nou ja,' zei de bijenkoningin. 'Waar haal je het vandaan.'

Jan Hielke wees op de vuilnis, en op de pijp waaruit hij was gekomen. 'Ga er dichterbij staan,' zei de bijenkoningin. Ze reikte hem wat vuilnis aan, maar Jan Hielke sprong direct naar achteren. 'Nee, nee, doe weg,' riep hij.

'Kijk !' riep de bijenkoningin. 'Ik gebied je te kijken.'

Ineens kreeg hij een duw van achteren van een andere grote bij, die ook bijna zo groot was als hem. 'Kijk !' riep de bij achter hem. Hij keek toen naar het vuilnis en zag spul van goud. De bijenkoningin begon het op zijn handen te wrijven en op zijn gezicht. 'Je kan het zelfs eten, zo schoon is het !' gilte ze bijna.

'Wat is er met mijn ogen gebeurd ?' vroeg hij. 'Ik zou zweren dat het eerst vuilnis was, troep, vuil.'

'Je moet niet zoveel dromen,' zei de bij achter hem. Toen duwden ze hem richting een kooi en stopten hem daar in. 'Gevaarlijke types zoals jou horen hier thuis,' zeiden ze.

'Gevaarlijk ?' vroeg hij.

'Ja, levensgevaarlijk,' zeiden ze. 'Je zou leugens verspreiden over ons heilige goud, onze honing.'

Hij kreeg niks te eten in zijn kooi, wat zo erg werd, dat hij uiteindelijk maar datgene begon te eten wat ze op zijn handen en gezicht hadden gesmeerd, deze hemelse honing. Het smaakte nog lekker ook. Weer hielden ze hem een spiegel voor na een hele lange tijd, en hij zag er heel anders uit, bijna als een bij.

'Zit die spiegel me nu voor de gek te houden ?' vroeg hij.

Maar ze zeiden niks, en vlogen weg. De honing was op. Hij moest hier weg. Hij kon niet voor altijd in deze kooi blijven. Lange tijd ging voor bij, en niemand kwam om hem eruit te halen. Maar terug naar de stad wilde hij niet, en ook niet terug naar de heks. Het was alleen zo anders dan hij zich er van had voorgesteld. Het was anders dan op tv, of misschien moest hij nog dieper onder de grond gaan, maar hoe ? Hij begon op het vloertje van de kooi te springen. Het leek nog niet eens zo stevig, en na een tijdje begon hij er doorheen te zakken, en toen bleef hij maar glijden, als over honing, dieper en dieper. Oh, het was hemels. Totdat hij een plof hoorde. Waar was hij ? Hij was in een keuken, en er lag een taart op het aanrecht, met bijtjes er omheen. Er waren hele dunne witte kaarsjes op de taart met hele kleine vlammetjes. Hij kwam dichterbij de taart, maar besepte toen dat het misschien de keuken van de heks kon zijn ? Maar was dat niet boven ? De bijtjes begonnen te piepen, alsof er een alarm af begon te gaan. Was dit de schat van de heks ? En wat was het ? Het was hier niet rommelig. Het leek wel een koninklijke keuken. Het honing druipde van de muren. Hij wist dat hij nu voorzichtig moest zijn, erg voorzichtig. Hij wilde hier eigenlijk niks eten. Hij liep

toen stilletjes langs het aanrecht naar een deur. Toen hij de deur opendeed was er een soort huiskamer, en ze vierden een feestje, maar ze zagen hem niet. Er waren een vader en een moeder, met kinderen. Hij leek wel onzichtbaar.

Hij besloot toen terug te gaan om een andere deur in de keuken door te gaan. Die leidde naar een gang met een trap naar boven. Boven waren de slaapkamers. Er stonden ook boekenkasten in de slaapkamers. Hij begon tussen de boeken te kijken. Boeken vond hij altijd wel leuk, en ze wisten toch niet dat hij er was. Hij leek onzichtbaar. Al deze boeken gingen over honing. En de honing in de nacht werd tot vuilnis, als door een mysterie. En hij begon over het mysterie te lezen, maar de letters begonnen weg te vagen, alsof het boek nat was. Dat was zo bij alle boeken. Hij kwam niet ver. En piepende bijtjes waren om hem heen, heel klein. Wat moest hij nu doen ? Was het bijen alarm afgegaan ?

'Volg ons,' zeiden de bijtjes. En ze leidden hem de trap af, en toen gingen ze een kelder in, over een trap naar beneden. En hier stonden overall honing produkten, maar er lag ook een bril. 'Huh,' zei Jan Hielke. 'Die bril ken ik. Dat is de bril van mijn vader.'

'Iedereen die deze bril draagt ziet vuilnis, in plaats van smaad en haat,' zeiden de bijtjes, 'en iedereen die deze bril draagt ziet ook vuilnis in plaats van honing.'

'Kom,' zeiden de bijtjes weer, en ze gingen nog dieper de kelder in, en toen door een deur kwamen ze bij grote honing raten, als in een immens grote bijenkorf. De bijen waren hier zo groot als mensen, en ze waren allemaal heel ijverig en zagen hem niet.

'Kom,' zeiden de kleine bijtjes weer. 'Zij slapen en dromen.'
Toen moesten ze weer een trap af, en toen kwam hij weer tot de bijenkoningin en haar zuster. Maar ze bewogen niet. Ze stonden daar als standbeelden, in de natuur. Hij keek om zich heen. 'Ja, hier gingen de verhalen over op de tv,' zei hij.

Toen keek hij weer naar de standbeelden. 'Het zijn de twee deugnieten,' zeiden de kleine bijtjes. 'Het grootste deel van de tijd zijn ze als standbeelden, en alleen soms, heel soms, komen ze tot leven.'

'Vandaar dat ik zoveel honger leed,' zei Jan Hielke.

'Ze zijn betoverd door een heks,' zeiden de bijtjes.

'Ze zeiden dat ik gevaarlijk was,' zei Jan Hielke. 'Mijn ideeën.'

'Ze zijn zelf ook gevaarlijk,' zeiden de bijtjes, 'nog wel gevaarlijker dan jou.'

'Dat heb ik gemerkt,' zei Jan Hielke.

'Ze draaien alles om,' zeiden de bijtjes. 'Ze hebben een bril op.'

'Ik zag geen bril op hen,' zei Jan Hielke.

'Dat komt omdat jij ook een bril op hebt, dan zie je alles anders,' zeiden de bijtjes. 'Dan zie je soms niet eens dat iemand een bril op heeft, of dat je zelf een bril op hebt. Dat komt door die bril. Het draait alles om.'

'Leuk,' zei Jan Hielke. 'Niet leuk dus. Hoe weet je dan wat de waarheid is ?'

'Zoals we al zeiden,' zeiden de bijtjes : 'Iedereen die deze bril draagt ziet vuilnis, in plaats van smaad en haat, en iedereen die deze bril draagt ziet ook vuilnis in plaats van honing. Of net andersom. Zo ontstaan grote oorlogen. Zo ontstaan hele epidemieën.'

'Maar hoe weet ik dan wat de waarheid is ?' vroeg Jan Hielke weer.

'Wij zijn het bijen alarm,' zeiden de bijtjes, 'het alarm van de bril.'

'Maar hoe weet ik of jullie de waarheid spreken ?' vroeg Jan Hielke. 'Misschien hebben jullie ook wel zo'n bril op ? En is dit de schat van de heks ?'

'De schat van de heks is het alarm zelf,' zeiden de bijtjes. 'Ze heeft het eens geroofd, en je hebt ons nu teruggevonden, door je ijver en je volharding.'

'Maar hoe kan ik jullie geloven ?' vroeg Jan Hielke. 'Misschien wordt ik weer voor de zoveelste keer bedonderd en bedrogen ?'

Maar toen begonnen de bijtjes woest te worden, en begonnen hem te prikken en te steken. 'Dat mag je niet zeggen !' riepen ze.

'Wat heb ik gezegd ?' klaagde Jan Hielke. 'Ik zei alleen maar misschien. Ik vroeg het me af.'

De bijtjes begonnen hem te bijten en een sap op hem te spuiten. Ze waren in doldwaze woede.

'Ik denk dat nu toch echt het alarm is afgegaan, en ik kan nergens naartoe !' riep Jan Hielke. Alles was kleverig geworden. 'Wen er maar aan !' riepen de bijtjes en vlogen boos weg.

'Ik denk dat die bijtjes ook goed betoverd zijn,' zei Jan Hielke, 'maar ik waarschijnlijk ook, en het is hier bijna net als op tv. Och, had ik hier nog maar m'n tv, dan wist ik hoe het verder zou moeten gaan. Dan wist ik misschien beter wat er aan de hand is. Oh, had ik nu maar beter opgelet tijdens het tv kijken vroeger, en had ik maar meer tv gekeken. Dat zou erg van pas gekomen zijn. Ik ook weer en m'n domme ideeën.'

Jan Hielke kon maar niet loskomen van deze kleverige bende, en begon om hulp te roepen.

'Aan die standbeelden heb ik ook niks,' zei Jan Hielke. 'Die zijn ook onder een betovering, en zullen me waarschijnlijk nog meer mollen als ze wakker worden.'

Wat moest Jan Hielke nu doen ? Hij kon niets doen. Het was alsof hij zelf tot een standbeeld werd door deze kleverige bende op hem, dit vreemde sapje. Het was een soort honing. Zou het hem uiteindelijk verder helpen of nog meer in de problemen brengen ? Hij merkte dat hij begon te verstijven, en begon te draaien als een ballerina. Het leek alsof hij nu van goud was. Hij hoorde zachte muziek op de achtergrond. Hij werd er rustig van, en het leek alsof hij in slaap begon te tolleren, begon te dromen, maar ook begon hij te dansen, te draaien. En bijtjes begonnen om hem heen te draaien, als een alarm. Was hij nu zelf ook een schat geworden die bewaakt moest worden ? Nee, het alarm was de schat, maar het was onbekend of het alarm het wel goed deed, want waarschijnlijk was het alarm betoverd.

'Ik heb in ieder geval mijn best gedaan, en ik heb een goed geweten,' zei Jan Hielke tegen zichzelf.

'Jan Hielke !' riep iemand.

Het was heks Zotz, en ze kwam op een fiets naar hem toe.

'Ik ben weer beter,' zei de heks.

Jan Hielke keek nog eens beter naar de heks terwijl hij draaide, maar het was helemaal geen heks. Het was een gapend gat in de grond waardoor hij een afgrond zag met een diepere ondergrondse wereld.

'Verbeeld ik me alles nu?' zei Jan Hielke tegen zichzelf. 'Het is als een inktvlek waarin ik vele dingen kan zien. Maar ik ben mogelijk onder een betovering, of misschien is het wel helemaal niet zo. Misschien kan ik ook wat anders zien in deze inktvlek. Misschien heb ik vroeger wel veel teveel tv gekeken. Maar al met al ben ik nu hier, en kan ik niet stoppen met draaien.'

En hij probeerde naar zichzelf te kijken, als naar een inktvlek, en hij zag ineens dat hij helemaal niet bewoog. Was alles niet slechts gezichtsbedrog? Maar hoe gevaarlijk kon dat dan wel niet zijn? Of was het allemaal heel medicinaal? Hij keek naar de bijtjes, het alarm. Misschien was dit ook wel gezichtsbedrog, maar er moest een alarm zijn. Er moest wel iets zijn om je te stoppen als je heel erg zou doordraven, iets om je terug te roepen, al was het alleen al om te testen of je wel echt vastbesloten was, volhardend op het goede pad wat je had gezien. Hij wilde het onderste uit de kan hebben. Het had zoveel mogelijkheden, en daarvan wilde hij het beste niet missen.

Einde

de bijenkorf

Ik ging weer eens terug naar een wereld die ik eens achterliet, en belde aan bij het huis waar ik toen woonde. Een vrouw of meisje deed open. Ze leek een beetje op een bij. Ze zei: 'Hallo, wie ben je?'

Ik zei: 'Ken je me dan niet meer? Ik weet trouwens ook niet wie jij bent. Het is al zo lang geleden, of misschien wonen hier inmiddels andere mensen.'

Ze zei: 'Mallerd, kom maar binnen.'

Ik ging naar binnen en volgde haar door de gang.

'Dus je hebt hier gewoond,' zei ze, 'en hoe lang was dat geleden?'

Ik keek naar het meisje of de vrouw, nog steeds niet wetende of ze nu een meisje of een vrouw was, maar dat deed er eigenlijk ook niet toe. Ik ging toen ergens zitten. 'Ik heb geen idee meer, lang geleden in ieder geval.'

'Nou ja,' zei ze, 'daar schieten we dus niks mee op. Je hebt je geheugen verloren ofzo? Ik ken je in ieder geval niet, dus het moet wel lang geleden zijn, ja.'

'Okay,' zei ik. 'En nee, ik heb mijn geheugen niet verloren. Jullie zijn dus de nieuwe bewoners. Of jij kan ik beter zeggen, want ik weet niets over anderen. Ik ben zeker mijn geheugen niet verloren, maar misschien wil ik het allemaal niet meer weten.'

'Oh zit dat zo,' zei ze. 'Nou ja, misschien ben ik het ook allemaal wel expres vergeten.'

Ik keek haar even vreemd aan. 'Dus je kent me wel ?' vroeg ik.

'Nee,' zei ze. 'Je lijkt me wel okay.'

'Ja, maar je zei net dat je het misschien ook wel allemaal expres bent vergeten,' zei ik.

'Ja, ik zei misschien, dat wil zeggen dat ik het niet meer weet,' zei ze. 'Het kan best wezen dat ik expres dingen vroeger ben vergeten, en dat ik het anno nu niet meer weet. Een mens kan raar in elkaar zitten.'

'Zeg dat wel,' zei ik.

'Maar waar ben je voor gekomen ?' vroeg ze.

'Kijken hoe alles er nu bijstaat,' zei ik.

'Heb je heimwee ?' vroeg ze.

'Nee, niet echt, maar het is wel nostalgie. Blijft toch een deel van mijn leven,' zei ik. 'Meer belangstelling.'

'Okay,' zei ze toen. 'Nu ja, ik zal je verder niet ophouden. Voel je vrij om rond te kijken.' Ik begon door het huis te lopen, en de kamers te doorzoeken. Ik keek naar de spulletjes, gewoon om herkenningspunten te krijgen, maar dit waren natuurlijk nieuwe bewoners. Toch zocht ik naar overeenkomsten.'

'Maak je het niet te bont ?' hoorde ik haar roepen.

'Nee hoor, ik ben zo klaar,' zei ik hard. Ineens stond ze in de deur opening.

'Ja, dat is mijn dagboek,' zei ze. 'Blader er maar in.'

'Je bent wel gastvrij,' zei ik.

'Je hebt hier immers gewoond, dus ik vind wel dat je recht hebt om een beetje te weten wie hier nu woont, omdat het toch een stukje van jezelf is en blijft,' zei ze.

'Is dat zo ?' vroeg ik, terwijl ik verder bladerde in haar dagboek. Ik las er nauwelijks in, meer bladeren.

'Houd je van verhaaltjes ?' zei ze.

Ik keek naar het kastje, en naar het bed. Toen keek ik naar de muur. 'Ik herken het wel een beetje,' zei ik, 'en ja, ik houd van verhaaltjes.'

'Lees dan wat,' zei ze, om me uit te dagen. Ik vond het zelf toch wel heel onbeleefd om zomaar ongevraagd in haar dagboek te lezen, dus had ik er alleen maar een beetje in gebladerd en er overheen gelezen, maar nu gaf ze me toestemming. Ik begon te lezen.

'Zo, zo,' zei ik. 'Je hebt wel lef. Weet je het allemaal nog ?'

'Ja,' zei ze. Ik knikte wat terwijl ik las. 'Nou, heel keurig,' zei ik, terwijl ik het dagboek weer aan haar gaf. Maar ze gaf het weer terug. 'Lees nog wat meer,' zei ze. 'Het was immers vroeger jouw huis.'

Ik las verder. 'Maar ik ken die namen,' zei ik. Ik liet haar lezen wat ik bedoelde. Ze knikte. 'Dus onze levens liggen toch dicht bij elkaar dan we eerst dachten. We kennen wat van dezelfde mensen.'

'Of het is puur toeval,' zei ze. 'Mensen hebben soms dezelfde namen.'

'Ja, maar dit is een heel lijstje,' zei ik. 'Dat kan bijna geen toeval meer zijn. En als ik het zo lees, dan zijn het dezelfde mensen met dezelfde karakter eigenschappen.' Maar toen las ik iets wat ik niet kon plaatsen bij een bepaalde persoon. 'Hmm, misschien toch toeval,' zei ik, en gaf het dagboek weer terug. Ze knikte. 'Blijf anders, dan kun je me nog wat vertellen over hoe het hier vroeger was,' zei ze.

'Okay,' zei ik. 'Ik heb geen haast, en dan kun jij me vertellen over hoe het nu is. Misschien leren we nog wat van elkaar.'

Ze knikte. Opeens zakte ze door haar knieën en snikte. Ze hield mijn hand vast. 'Wat is er?' vroeg ik. Ik aaide over haar haar. Toen hielp ik haar weer overeind. Ze zei niets. 'Kom,' zei ik. Toen liet ik haar op het bed zitten. Na een paar minuten vroeg ik weer: 'Wat was er nu?'

Ze zei: 'Je lijkt wel op een heilige. Ik ben zo gehecht aan dit huis, en heb altijd al gefantaseerd over hoe het zou zijn geweest voordat ik hier kwam. Het huis draagt zo'n geschiedenis, en het begon mij meer en meer te fascineren en een obsessie voor me te worden, en toen kwam jij. Daarom vind ik dit ook zo waardevol en overweldigend, omdat je voor mij een onbekend deel draagt wat wel heel belangrijk voor me is.'

Ik glimlachte. 'Ik ben er wel blij mee,' zei ik, 'en ik zit ook zo in elkaar een beetje. Het had ook heel anders kunnen zijn dat ik niet toegelaten zou worden, en dat het allemaal onbekend voor mij zou blijven hoe het nu met het huis is. We hebben dan wel een gedeelde interesse. Voor het huis is dat ook weer belangrijk. Ik zeg altijd: 'Huizen hebben ook gevoel.'

'Wat is dat mooi hoe je dat zegt,' zei ze, terwijl ze me warm aankeek, bijna stralend. 'Zo voel ik dat ook. Huizen hebben ook gevoel. Door het komen en gaan van mensen wordt er vaak heel wat van hen afgenomen, als innerlijke scheuringen, maar nu voelt het alsof deze wond wordt gedicht, als het opengaan van een lang vergeten dagboek.'

Ik keek haar aan. Ze leek nog steeds op een bij, gaande van bloem tot bloem om haar honing te verzamelen. Het huis was de bijenkorf.

Einde

het oog van de zombicator

Ik werkte in het prachtigste natuurgebied van mijn stad, helemaal in het zuiden. Wel stonden daar in die prachtige natuur met al die prachtige bomen, struiken, velden en riviertjes een heleboel hoge flats. Ik was er voor de gordijntjes. Op een dag werden we gebeld voor een afspraak op vijf hoog ergens. We gingen er naartoe, ik en mijn maat, en een vrouw deed open. Ze zei : 'Kom maar, kom maar,' en maakte zo'n gebaar met haar vingers alsof we kinderen waren. 'Helemaal achter in de kamer, bij het raam, daar hangt het gordijn, en het is helemaal mis. Het is van jullie.' Ik keek mijn maat vreemd aan, en hij keek vreemd naar mij, zo van : 'Het zal wel goed wezen.' Maar die vrouw had hele hypnotiserende ogen, en voordat we het wisten lagen we op de grond. We konden ons niet meer bewegen. Mijn maat dacht dat het koolmonoxide was, maar ik dacht dat het door haar ogen kwam. Natuurlijk fluisterden we. Ze hielp ons weer op, en we hadden ineens weer kracht in onze benen. 'Gingen jullie beiden van je stokje ?' vroeg ze.

'Ik dacht het wel,' zei ik. Mijn maat zei toen : 'Kan een koolmonoxide probleem zijn. Laat uw ketel eens goed nakijken. Het is hier niet pluis.'

'Ik heb rattengif gelegd,' zei die vrouw toen. 'Sorry, maar daar komt het waarschijnlijk van. Veel mensen kunnen niet tegen het spul, maar jullie staan weer.' Ik keek haar aan, en weer ging ik van mijn stokje.

'Ze moeten hem wel hebben vandaag,' sprak ze tegen mijn maat. 'Doe jij anders die gordijnen even, want ik moet zo weg.'

'Wow,' zei mijn maat. 'Mijn maat gaat voor. Al het andere kan wel wachten. Er is hier iets niet pluis.' Ik dacht dat ik maar niet meer in haar ogen moest kijken. Mijn maat hielp me weer overeind. Toen zijn we naar haar gordijn gaan kijken. We voelden ons beiden niet goed. 'Misschien dat rattengif,' fluisterde ik, 'maar ik kijk niet meer in die ogen.' We hebben toen ook even het raam open gezet en toen ging het wat beter. Wat frisse lucht. Maar daar werd die vrouw woest van. Dat konden we niet zomaar doen. Na lang praten stemde ze eindelijk toe, anders wilden we ons werk niet doen. Het gordijn klopte inderdaad van geen kanten. 'Misschien ligt het wel aan jullie gordijn,' zei ze toen. Het waren hele speciale gordijnen, die nogal ingewikkeld in elkaar zaten. Maar ja, we kenden ons werk, en na een uurtje werken was het gordijn weer goed. Maar wij voelden ons nog steeds niet goed. 'Wat water misschien ?' vroeg ze.

'Nee, laat maar,' zei ik. 'Uw gordijn is nu in orde. We moeten weer gaan.'

'Dat gaat zo maar niet,' zei die vrouw. 'Mijn ander gordijn aan de andere kant is ook stuk.' Toen gingen we daar ook kijken, en hebben we daar ook een raampje open gezet, en hebben we weer een uur eraan gewerkt om het gordijn in orde te krijgen. Het zijn van die hele speciale gordijnen, werkt allemaal elektrisch. Zodra iemand naar het gordijn kijkt, dan vangt het gordijn zo iemands herinneringen op, en onttrekt er honing aan, als een honingbij. Dat is ook de firma waarvoor we werkten : honingbij gordijnen. Maar als er dan iets mis is, dan is het vaak ook goed mis. 'Waarschijnlijk waren het dan toch de kapotte gordijnen,' zei ik.

Ze keek me aan met een hypnotiserende blik, maar ik keek niet naar haar. Ik zag het in mijn ooghoeken. Ik werd er naar van. Ik voelde het in mijn buik. 'Is er nog meer stuk ?' vroeg mijn maat ineens.

Ik keek hem boos aan. Ik had het helemaal gehad.

'Ja,' zei ze. 'Nog veel meer.'

'Dat verklaart een hoop,' zei ik. 'Hopelijk niet van onze firma.'

'Nee,' zei ze. 'Er komt hier iedere ochtend iemand voor het bad. Het is een heel speciaal bad. Het is een honingbad. Als je in het bad zit, dan onttrekt het honing uit je herinneringen. Die herinneringen zijn als bloemenvelden, en de honingbijen gaan van jaar tot jaar.'

'Dat doen onze gordijnen ook,' zei ik.

'Ja, maar een bad is toch beter,' zei ze.

'En het bad is ook stuk?' vroeg ik.

'Ja,' zei ze.

'We kunnen er wel even naar kijken,' zei mijn maat, terwijl ik hem weer boos aankeek. Ik had het helemaal gehad met die vreemde vrouw. 'Kom maar, kom maar,' zei ze, terwijl ze naar de badkamer liep, en weer kinderlijke gebaren met haar vingers naar ons maakte. 'Zit ze nu de spot met ons te drijven?' fluisterde ik naar mijn maat. Maar die deed alsof hij niks hoorde. Toen stonden we bij het bad, en ze liet het vollopen. 'Eigenaardig,' zei mijn maat.

'Heb je het nog nooit gezien?' vroeg de vrouw.

'Nee,' zei mijn maat. 'En wat is er precies stuk?'

'Kijk goed,' zei die vrouw. Mijn maat boog over het bad en begon aan de honing te ruiken. 'Mmmm,' zei hij, alsof hij onder hypnose was. Ik wilde weg. Zijn hele gezicht zat er toen onder. 'Heb je het gezien?' vroeg ze. 'Nu jij,' zei ze tegen mij. Ik boog ook maar over het bad, en rook aan de honing. Ook mijn gezicht zat eronder. Het rook vreemd. 'Kunt u wat duidelijker zijn?' vroeg ik. 'Wat is er nu precies mis met dat bad.'

'Precies dat,' zei de vrouw.

'Wat?' vroeg ik.

'Lik er eens aan,' zei die vrouw toen.

'Ikke niet,' zei ik toen. Toen likte mijn maat eraan. 'Mmmm,' zei hij, 'v... volgens mij is er niks mis mee.' Maar ineens zakte hij op de grond, en kreeg stuip trekkingen alsof hij epilepsie had. 'Wat is er?' vroeg ik. Ik probeerde hem omhoog te trekken, maar hij trok zich woest weg van mij, en greep de benen van de vrouw vast en liet niet meer los. 'Blijf van me af!' riep hij.

'Ik zei het je toch,' zei de vrouw met een strak gezicht. 'Er is heel wat mis met dat bad.'

'Ik heb het in de gaten,' zei ik boos. 'En het is niet eens van onze firma, dus we kunnen niets doen.'

Die maat van mij werd steeds gekker. 'Nee, nee, nee!' gilde hij. En toen zei hij weer dat het zo hemels was, maar hij wilde niks meer van mij weten. Ik wilde hem meenemen uit het huis, maar hij wilde dat niet.

'En er komt morgenochtend weer iemand voor?' vroeg ik.

'Dat hoop ik wel,' zei die vrouw.

'Kunt u die persoon nu niet bellen dan ?' vroeg ik. 'Mijn maat is zichzelf niet meer. Dit kan echt niet. Dat bad is levensgevaarlijk. Waar heeft u het gekocht ?'

'Op de zwarte markt,' zei de vrouw.

'Ja, dan vraag je om problemen,' zei ik.

'Ze hebben het druk, dus ze kunnen echt niet eerder komen,' zei de vrouw.

'Belachelijke firma,' zei ik.

'I... i... is er m... m... misschien nog iets stuk,' vroeg mijn maat toen, alsof hij dronken was.

'Nee, dit is alles,' zei de vrouw.

Ik dacht : 'Gelukkig maar,' maar dit was al erg genoeg.

'Ach toe nou,' zei mijn maat dronken, 'er moet nog wel iets wezen wat kapot is en wat ik kan maken.'

En weet je wat die vrouw toen deed ? Ze trapte hem zo tegen zijn mond aan en riep : 'Ja, dit is nog kapot.' Toen onze firma hiervan hoorde werd mijn maat ontslagen en hij is nooit meer dezelfde geworden. Later hoorde ik dat hij tandarts was geworden. Dingen kunnen soms vreemd lopen in het leven.

Het oog van de zombificator lacht,
In die donk're donk're nacht,
Het oog van de zombificator liegt,
Terwijl het met de buit wegvliegt,
Ja, dat oog kan het allemaal niets schelen,
Geen echt werk, maar allemaal criminelen.

En ik heb toen heel lang naar onze gordijnen moeten staren om het weer recht te krijgen. Elke bloem draagt honing zal ik maar zeggen. Ook deze bloem, het oog van de zombificator, nog steeds diep gegrifd in mijn geheugen, maar ook telkens weer zijn honing gevende. Het is een wond, zo diep, zo diep, als een honingbij stekende, maar ook als een bloem zijn honing gevende. Honing zo zoet, zo zoet, maar dit keer is het goed. Het maakt mij dronken, zo dronken, totdat ik een schop tegen mijn mond voel, en dan is het tijd me weer te bezinnen, me weer terug te trekken, opdat het oog van de zombificator me geen oor aannaait.

Ik ken een bloem, diep in de nacht,
Waar het oog van de zombificator wacht,
Oh, hoe ik worstel met die bloem, hoe ik ermee strijd,
Totdat het zich opensplijt,
Om honing te geven,
Niemand houd het tegen,
Als een honingbij in de nacht,
Heb ik op deze bloem gewacht,
Niemand kan deze bloem bekoren,
Bij voorbaat heb je 't al verloren,
Alleen in 't diepste van de nacht is haar pracht,

Niemand kan deze bloem bekoren,
Bij voorbaat heb je 't al verloren,
Haar honing stroomt alleen wanneer je 't niet meer verwacht

Ik ken een bloem,
diep in de nacht,
waar het oog van de zombificator wacht,
vol van bedrog, vol van geweld,
Je ligt snel op de vloer waar je leven niet meer telt,
Ik ken een boom van mooie lied'ren,
waar het leven niet meer wacht,
je moet het zelf maar gaan verdienen,
al die diepe hemelse pracht,
Je kan het zelf al niet meer zeggen,
het leven is niet slechts geluk,
maar aan beide kanten kun je pas echt beseffen,
het leven heeft je slechts tuk

Het oog van de zombificator lacht,
als een mysterieuze bloem in de nacht,
niemand kent het, maar er zijn zoveel verhalen van,
en ieder draait er omheen,
en het duurt al zo lang

Ik heb er lang in geloofd, in deze bloem,
maar nu is al mijn liefde gedooft,
Ik heb er lang voor gevochten, voor deze bloem,
Maar het bracht alleen maar onheil,
en roofde al mijn poen,
Ik heb er toen nooit meer voor gestreden,
nam haar honing, en was toen weg,
dat is toch het leven van een bij,
alles staat voor je op een rij

Het oog van de zombificator rust,
Een prachtige bloem, dat wel, maar gevaarlijk en vol van lust,
Elke bloem geeft zijn honing, dat wel,
Maar wie blijft er nu lang bij zulke kommer en zulke kwel,
'k ben een honingbij op een tocht,
dat is alles waar ik voor vocht

Mijn mooie bloem,
van veraf zo prachtig,
van dichtbij zo heldhaftig,
Een wond in mijn hoofd die maar niet geneest,
Maar al is het alleen maar voor de honing geweest ...

Het oog van de zombificator,
Nu een heel bloemenveld vol van die kringen,
Ze groeien en marcheren door de hele stad,
maar een hele uitdaging voor de honingbij,
zo'n prachtige zwarte bloem,

met hele speciale levengevende honing,
alhoewel je er eerst de dood voor sterft ...
Wat moet je wel niet geven om van haar honing te kunnen nemen ?

Het oog van de zombificator,
Altijd weer dans je voor haar,
en altijd maar weer heeft ze zoveel klusjes voor je te doen,
en altijd wel weer breek je wat,
vooral je hart ...

Ik heb er lang over lopen denken,
Ik dacht het zal allemaal wel wennen,
Maar ik kon alleen maar rennen ...
Alleen een honingbij gaat in en uit door haar poort ...

Einde

de muurbij

De leesbij is een boekenbij, die gaat van boek tot boek om honing te verzamelen. Van regel tot regel gaat de leesbij, voor honing. De kijkbij kijkt rond, om uit alles wat hij ziet honing te halen. De samenleving is een boekenkorf. Alles is al opgeschreven. Er ligt nog zoveel honing in opgeborgen. De muren van de samenleving zijn dik. Ze hebben meer scheiding gemaakt dan lief was, maar muurbijen zitten op deze muren om er honing aan te onttrekken. De muurbij vliegt van muur tot muur. Er ligt zoveel geschiedenis in deze muren opgeborgen.

Ik vloog eens op de rug van zo'n muurbij. De muurbij was heel groot, en hij nam me mee naar allerlei landen over de muren : naar Afrika enzo. Er waren zoveel muren, en daarom moesten er wel muurbijen zijn. Hij liet me zien hoe hij honing aan de muren onttrok.

We vlogen toen naar Suriname, en ik zag veel meer van die muurbijen. De muren waren dik, maar vol honing. Ik zag een meisje tussen muren. Ze kon haar weg niet meer vinden. De muurbij zette mij daar toen af, en zei : 'Onthoud wat ik je heb geleerd,' en vloog toen weg. Ik heb het meisje toen geleerd hoe ze honing uit de muren kon krijgen. Ze kreeg hier ook vleugeltjes van, net als mij, en toen zijn we samen hand in hand weggevlogen, over de muren heen, naar andere gebieden om verdwaalden het verhaal van de muurbij te vertellen.

de muurbij 2

Zo zijn er ook vloerbijen en plafondbijen. Er is aan alles wel honing te onttrekken. Zo is er niets voor niets. De mens kan zich soms ingesloten voelen, maar er is altijd honing. Alles is een bloemenveld, en in jezelf is de bijenkorf. Ga van bloem tot bloem, maar vergeet niet terug te keren tot de bijenkorf. Laat je niet afschrikken door bepaalde bloemen die verschrikkelijk lijken. Ook zij hebben hun honing. Alles is een honingbloem. Maar de bij kent een zeker pad, en werkt zeker met strategie. Er zijn namelijk ook zoveel valstrikken voor de bij. Een bij moet ook altijd goed gewapend zijn, en toegerust met de nodige instrumenten.

De bij moet de bijenkoningin kennen, ook al is die goed of slecht. Ook de bijenkoningin heeft haar honing. Ze is niet zomaar de eerste de beste. De bij moet naar de juiste bijenkoningin gaan, ook al is ze goed of slecht. Het gaat om de honing die erin zit. Soms is die honing een belangrijke sleutel op het pad. Het gaat erom wat erin haar ligt opgesloten.

Soms zijn muren niet te doorbreken, maar kun je er wel honing uit onttrekken. De muren staan symbool voor de voorwaardes van het leven. Zijn muren daarom geen bruggen ? Ja, het zijn hele lange bruggen, bijna oneindig, maar alleen zo kan de honing komen.

Muren zijn de droombruggen van het ware leven, van het diepere leven, van het eeuwige leven, waaruit de honing voorstroomt.

de muurbij 3 honing uit de muur

Waarom worden we soms, of misschien wel heel vaak, geblokkeerd in ons leven, en zit er voor ons niets anders op om als muurbijen te leven ? Misschien zijn die dikke muren er wel om ons ergens tegen te beschermen ? Er zijn ook andere realiteiten die soms voorrang krijgen. We hebben te maken met een interdimensionaal verkeerssysteem. Wij zijn niet de enige levensvormen. Er zijn zoveel andere levens-energieën, en ook horen die weer bij ons. Soms kan zich dat heel wrang vertalen en zijn tranen onze honing.

Zo liep ik eens een bruggetje over het park in. Er stond daar een huilend meisje met haar pop. Ik nam het meisje in mijn armen en vroeg er wat er loos was. Ze kon niet praten. Ik heb haar toen naar huis genomen, en gaf haar wat te eten en te drinken. Ik vertelde haar toen over de bijtjes, en toen kon ze weer lachen. Ze zei toen dat ze haar vader en moeder kwijt was. Die waren dood. Ik zei dat ze wel bij mij mocht wonen, dan zou ik haar vader wel zijn. Ze gaf toen haar pop aan mij uit dankbaarheid, maar ik zei dat die pop voor haar was, en dat ze nog veel meer poppen van me zou krijgen, en bijen. Ik liet haar er een paar zien. Ik had nog wel een extra kamertje, dus dat kon haar slaapkamer worden. Er stonden nog wat poppen en ook bijtjes. Ze was daar heel blij mee, en wilde graag dat ik haar pop in mijn kamer zou houden. Dat beloofde ik haar, dat ik ook goed voor haar pop zou zorgen.

'Mijn pop heeft ook geen vader en moeder meer. En ik ben maar een kind. Kun je ook de vader van de pop zijn ?' had ze gevraagd. Blijkbaar was de last van de pop te groot voor haar, dus heb ik de pop naar mijn kamer genomen.

Nu, na al die jaren, is het meisje groot. Ze is als een muurbij nu. Dat heb ik haar geleerd, om honing te onttrekken aan de muren in het leven. Op een dag zei ze tegen mij : 'Heb jij geen vader en moeder ?' Ik zei : 'Ik heb een muurbijenkoningin.'

Ze wilde de muurbijenkoningin toen ook zien, maar ik zei tegen haar dat die achter duizend muren was. Ik kon haar alleen maar leren honing aan die muren te onttrekken. Echte muurhoning, als dromen tot haar komende. Op een dag vertelde ze me dat ze over de muurbijenkoningin had gedroomd.

'En ?' vroeg ik.

'Het was heel prachtig,' zei ze. 'Ze had een witte jurk aan, met een prachtige witte hoed met gaas, en op haar jurk waren ook wat bloemetjes.'

'Zeer poëtisch,' zei ik toen. 'Heeft ze ook nog wat tegen je gezegd ?'

'Nee,' zei ze. 'Ze gaf me een potje muurhoning, en toen vloog ze weg.'

'En toen ?' vroeg ik.

'Ik volgde haar,' zei ze. 'We kwamen in de muurbijenkorf. Toen keek ze me stralend aan, en gaf me een omhelzing, toen ze zag dat ik haar was gevolgd. Ze gaf me toen een boek, een dagboek. Ik begon het als een leesbij te lezen.'

'Wat stond erin ?' vroeg ik.

'Ik spreek niet, maar ik schrijf,
Ik ga met niemand om, ik ben slechts in de boeken,
Ik ben achter duizend muren,
Alleen de echte muurhoningbij zal mij vinden,
Veel liefs,
de muurbijenkoningin,' zei ze.

Ik keek haar aan. 'Ze spreekt door de muren,' zei ik. 'Zo heb ik haar leren kennen, en zo heeft ze haar geheimen aan mij geopenbaard.'

Einde

Het is misschien een verschrikkelijke bloem, en het is misschien maar heel weinig honing, maar de honingbij is dankbaar voor elke druppel. De honingbij bouwt zijn huis met elke druppel, in dankbaarheid. Elke druppel is er weer een druppel bij. Daar kan een honingbij weer mee verder. En elke druppel honing uit de muur, is ook weer een druppel meer om de muur beter te kunnen begrijpen. Van druppels rijgt de muurbij zijn sieraden. Van druppels rijgt de muurbij zijn boeken van begrip, regel voor regel. Hiervan bouwt hij zijn huis. Het is een boekenkorf. De muurbij spreekt niet, maar schrijft. De muurbij leeft niet, maar is in de boeken, zoals zijn muurbijenkoningin. Dat heeft zij hem geleerd. Hij spreekt en leeft alleen door muren. De hieroglieven erop zijn moeilijk te begrijpen, als in een doolhof, maar zij zijn er om de boekenkorf te beveiligen. Indringers zullen het hier niet maken. Zij zullen niet ver komen.

Maar wat is er dan achter de muur ? Helemaal niks. Al het leven is in de muur. Zij is de muur.

'Het was mijn dit, mijn dat, hebben ze allemaal afgepakt, achter muren gezet, maar er is alleen leven in de muur ... Niet ervoor, niet erachter, maar alleen in de muur ... Totdat we zelf die muur zijn geworden ... Ik kan niks zeggen, ik kan alleen maar wat laten zien ... Ik ben slechts een muur ... Teveel tegen muren opgelopen, werd ik zelf een muur ...

Ik kan niet spreken, ik kan alleen mijn hieroglieven laten zien, mijn geheimschrift, wat je kunt ontcijferen, om het pad te volgen naar mijn hart ... Maar als je dan daar aangekomen bent, ben ik allang weer ergens anders ... Ik ben slechts een muur ... Ik laat mijn sporen achter, maar zij leiden slechts naar een muur, totdat je zelf een muur bent geworden ... Ik ben de koningin der muurbijen ... de koningin der muren ... In mij is al het leven te vinden ... Buiten mij is er slechts illusie en bedrog ... Ik maakte het om mijn hart te bewaken ... Welkom tot mijn doolhof ... het pad tot de honing des levens ... Ik ben een raadselmaker, een maker van sleutels en sloten ... Ik ben de maker van muren en deuren ... De deur leidt nergens toe, maar al het leven is in de muur ...'

Ik had haar dagboek gevonden en erin gelezen, en schudde mijn hoofd. Er werd op mijn schouder getikt, en ik draaide mij om, en zag haar daar staan : de muurbijenkoningin. Droomde ik of was het echt ? 'Moest dat nu allemaal ?' vroeg ik. Ik schudde mijn hoofd, maar begreep haar wel. 'Heel begrijpelijk,' zei ik. 'Je moet wel heel wat meegemaakt hebben dat je zo bent geworden.'

Maar ik sprak slechts tegen een muur.

Einde

de schoolheks

Leo en Daniël moesten naar de schoolheks in het bos. Zij verkocht de schoolspullen voor het nieuwe jaar heel goedkoop, veel goedkoper dan de winkels in de stad, en omdat de ouders van Leo en Daniël heel arm waren moesten ze naar de schoolheks. Daarvoor moesten ze wel even een eindje fietsen in het bos, want de heks woonde best wel ver weg. Het werd al laat en het begon steeds donkerder te worden, en ze waren nog niet bij de schoolheks aangekomen. Daniël begon al te jammeren, maar Leo zei dat ze er bijna waren. Tenminste, zo hadden hun ouders het hen uitgelegd. Ze wisten precies waar ze moesten fietsen, maar ze leken er maar niet te komen. Na een tijdje

werden ze beiden wel erg moe en moesten ze stoppen. Ze zetten hun fiets tegen een boom aan en gingen in het mos liggen. Daar vielen ze in slaap. Toen het morgen was zagen ze een groen licht in de verte. 'Kijk, daar is het,' zei Daniël. 'We waren er dus eigenlijk al. Zijn we net te vroeg gestopt met fietsen.'

'Ja, kom,' zei Leo. 'Ik kon toch al niet meer verder. Het is beter zo. Nu is het een nieuwe dag en kunnen we naar de schoolheks.' Ze konden er zo naartoe lopen en lieten hun fietsen staan. Ze kwamen aan bij een huisje wat helemaal van schoolspullen was gemaakt. Van pennen, schooltassen, rugzakken, passers, papieren, geo-driehoeken, rekenmachientjes en computers. 'Nou, volop keus!' riep Daniël, 'en wat zijn het mooie spullen. Het is gemaakt van onze lievelings tv programma's, en onze sport helden. Ik kan alles er weer op terug zien. Die ken ik, en die ken ik ook.'

'Ja, jottems,' zei Leo, 'deze is van mijn lievelings popgroep.' En zo liepen ze dichterbij het huisje toe en begonnen te grissen.

'Eh, Leo,' zei Daniël, 'gaat zo het huisje niet instorten?'

'Welnee,' zei Leo, 'daar is het voor gemaakt. We kunnen best wel wat weghalen. Als de schoolheks nog slaapt is het gratis.'

En ze begonnen verder te grissen wat ze nodig hadden voor school. 'Kijk, hier zijn ook schoolboeken voor het nieuwe jaar,' zei Daniël. 'Lekker goedkoop. Vader en moeder zullen heel blij zijn.'

Opeens hoorden ze een stem. 'Wie grist daar van mijn passers en pennen, en wil straks snel wegrinnen?'

'Ehm, schoolheks,' zei Leo. 'Ik zie dat u toch al wakker bent geworden, dus we zullen het zo bij u afrekenen.'

'Maar je wilde het stelen hè,' zei de heks, 'stelen. Ik heb het wel gehoord.'

'Ja, dat was maar een grapje,' zei Leo. 'U kunt toch wel tegen een grapje hoop ik.'

'Nou, eigenlijk niet,' zei de schoolheks, 'want als ik was doorgeslapen was je er vast mee weggerend zonder af te rekenen.'

Leo zei niets. Hij wist dat het waar was wat de heks zei. Hij had het maar wat graag gratis mee willen nemen.

't Spijt me,' zei Leo. 'Maar het hing er gewoon zo bij alsof het van niemand was. Het hangt hier gewoon in het bos.'

'Ja ja,' zei de schoolheks, 'grote smoesjes. Je wist dat het van mij was. Nou, kom maar binnen, en reken je spullen af.'

En daar gingen Leo en Daniël met hun uitgekozen spullen naar binnen.

'Zo,' zei de heks, die hen op twee stoelen wees. 'Ga maar even zitten, dan zal ik zien wat jullie gekocht hebben.'

Ze begon de spullen te bekijken. Ook raakte ze de spullen even aan. 'Ik zie het al,' zei de

schoolheks. 'Het zijn mooie spullen, maar omdat jullie het eigenlijk gewoon wilden wegstelen als jullie konden, zullen jullie er duur voor moeten betalen.'

'Waarom is dat ?' vroeg Leo. 'Mijn broertje heeft het toch niet gezegd ? Ik was het.'

'Dapper van je dat je voor je broertje opkomt,' zei de heks, 'maar hij zou net als jij gewoon met de spullen wegreppen zonder af te rekenen, als hij zou kunnen, maar daar heb ik dus een stokje voor gestoken.'

't Spijt ons,' zei Daniël, 'het was echt niet onze bedoeling. We zouden er graag voor willen betalen, maar onze ouders zijn ook heel arm, en u was er niet, ziet u.'

'Zie, daar praat je jezelf al de problemen in,' zei de heks. 'Weer een dief, net zoals ik al zei.'

'Wat kunnen we doen om het goed te maken, heks ?' vroeg Leo.

'Jullie blijven hier nu voortaan,' zei de heks. 'Jullie ouders zijn te arm om jullie op te voeden en jullie in het gareel te houden.'

Daniël begon te huilen. 'Wat gaat u met ons doen, heks ?' huilde hij.

'Dat zul je wel zien,' zei de heks. Toen bracht ze hen naar een kooi en stopte hen er beiden in.

'Maar heks,' zei Leo, 'dat kan toch helemaal niet ? Wij moeten toch naar school ?'

'Niks mee te maken,' zei de heks. 'Ik ben nu jullie school. Ik ben immers de schoolheks. Geen kind vertrekt van hier. Ik maak schoolspullen van ze.'

Ook Leo begon toen te jammeren. Ook begon hij te smeken, maar de heks was zonder genade. 'Ik weet nog wel iets, heks,' jankte Leo. 'We willen wel alle karweitjes doen die nodig zijn in uw huis om u te helpen, maar verander ons alstublieft niet in schoolspulletjes.'

'Zo mag ik het horen,' zei de heks.

'Zeg ons wat we moeten doen,' zei Leo.

En toen zette de heks hen aan het harde werk. Het was zo moeilijk en naar dat ze het jammerend deden, maar alles beter dan in schoolspulletjes veranderd te worden.

'Wanneer mogen we weer terug ?' vroeg Daniël.

'Nooit meer,' zei de heks. 'Jullie blijven hier. Jullie ouders zijn te arm om jullie op te voeden en in het gareel te houden.'

'Ja, maar we moeten toch echt naar school,' zei Daniël.

'Ik ben jullie school,' zei de heks. 'Ik ben immers een schoolheks.'

En zo moesten Leo en Daniël bij de schoolheks wonen, en ze vroegen zich af waarom hun ouders hen hier naartoe hadden gestuurd.

'Vader en moeder wilden gewoon van ons af,' zei Daniël tegen Leo.

'Nee, ze wisten het niet,' zei Leo.

'Misschien komen ze ons dan halen,' zei Daniël.

'Ik denk niet dat ze tegen de heks opkunnen,' zei Leo. 'Ze waren ook inderdaad veel te arm om ons te kunnen opvoeden.'

Wel hadden ze hier alle schoolspulletjes die ze maar wilden, maar wat konden ze er mee ? Het was allemaal waardeloos geworden hier bij de heks. Werken en werken moesten ze. Op een dag kon de heks het niet meer aanzien. Ze was oud geworden, en Leo en Daniël waren groot geworden. Toen de heks stierf hebben ze alle schoolspulletjes naar het stadje gebracht waar ze vandaan kwamen. Er bleef niets meer van het huisje over. Maar in de stad waren ze inmiddels al vele jaren verder en hadden ze hele andere spullen. Niemand was geïnteresseerd in schoolspullen van vele jaren geleden. Ook bleek het dat de vader en moeder van Leo en Daniël al gestorven waren. Omdat ze lange tijd niet naar school waren geweest konden ze geen werk vinden in de stad. Ze waren duidelijk niet gewensd. Toen zijn ze maar weer teruggegaan naar de plaats in het bos waar ze gewoond hadden, met alle schoolspulletjes, en hebben ze er opnieuw een huis van gebouwd waarin ze voor altijd konden wonen. Alle schoolspulletjes hadden een vreemde groene gloed. Het waren de kinderen die eens door de schoolheks betoverd waren tot schoolspulletjes, en op een dag kwamen ze tot leven. Ook zij begonnen verder aan het huis te bouwen, en ook zij bleven daar voor altijd wonen.

Einde